

«Паваротны пункт на шляху аднаўлення эканомік»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Па прапанове Аляксандра Лукашэнка пасяджэнні ў вузкім і пашыраным складзе былі аб'яднаны ў адно, і ў ім узру ўдзел лідар краіны — назіральніка ЕАЭС Прэзідэнт Малдовы Ігар Дадон.

Тры сотні крокаў у бок адной мэты

Пра змест праекта Стратэгіі развіцця еўразійскай інтэграцыі да 2025 года далажыў старшыня Калегіі Еўразійскай эканамічнай камісіі Міхаіл Мясніковіч. У дакуменце ў 333 мерах і механізмах выкладзены кірункі інтэграцыі, прапанавана, як магчыма завяршыць фарміраванне рынку без бар'ераў і выключэнняў. Для выхаду з крызісных з'яў стаўляюцца робіцца на ўласныя магчымасці саюза. Такі падыход апраўдвае распрацоўку сумесных мэтавых праграм для падтрымкі прадпрыемстваў, што маюць кааперацыі з вытворчасцямі іншых краін саюза. Ёсць нормы, якія рэгулююць паводзіны якасці жыцця грамадзян (ахова здароўя, турызм, спорт). Не абшюду дакумент і актуальнае пытанне апошніх гадоў — лічбавізацыя. У гэтым ключы ў саюзе будуць развіваць электронны гандаль. Стратэгія таксама прапануе пашырэнне гандлёвых адносін з трэцімі краінамі, партнёрства з Кітаем па ініцыятыве «Адзін пояс, адзін шлях». Па словах Міхаіла Мясніковіча, праект стратэгіі — гэта толькі кірункі, а сутнасць — у дакументах, якія неабходна распрацаваць на іх аснове.

Фота ВІТА

Старшыня ЕЭК дадаў, што акрамя фарміравання цэн на пампаванне газу ў рамках агульнага рынку рознагалоссяў па праекце няма.

Прэм'ер-міністр Рэспублікі Арменія Нікол Пашынян назваў газавое пытанне ключавым для Еўразійскага эканамічнага саюза і выказаў думку, што яго выключэнне са стратэгіі не пойдзе на карысць аб'яднанню. Падобнай пазіцыі па пытанні фарміравання цаны на транспарціроўку газу прытрымліваецца і Беларусь.

Прэзідэнт Казахстана Касым-Жамарт Такаеў зрабіў заўвагу яшчэ па шэрагу пунктах, якія не адносяцца непасрэдна да эканомікі (у прыватнасці, па адукацыі) і прапанаваў адборчы дакумент у цэлым, а крыху пазней, выправішы ўсе пытанні, канчаткова яго прыняць.

Аляксандр Лукашэнка пагадзіўся, што Стратэгія развіцця еўразійскай эканамічнай інтэграцыі да 2025 года можна будзе падпісаць пры вочнай сустрэчы. Да таго ж дакумент не мае прапанову, тэрміновых да рэалізацыі.

У выніку праект кіраўнікамі дзяржаў у цэлым ухвалены і адначасова адпраўлены на дапрацоўку.

Плюс Куба?

На пасяджэнні было таксама разгледжана пытанне аб заяве Рэспублікі Куба на атрыманне статусу дзяржавы-назіральніка пры Еўразійскім эканамічным саюзе.

«Гэта наш партнёр, саюзнік, дзяржава, якая заўсёды была арыентавана на нас, на Савецкі Саюз», — ахарактарызаваў заяўніка Старшыня ВЭЭС Аляксандр Лукашэнка.

Адкладзіце да жніўня

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў Указ нумар 172 «Аб прадаўжэнні тэрміну дзеяння дакументаў»

Згодна з указам, выдадзеныя фізічным і юрыдычным асобам (у тым ліку і індывідуальным прадпрыемальнікам) даведкі і дакументы, тэрмін дзеяння якіх заканчваецца ў перыяд з 30 красавіка да 31 ліпеня 2020 года, застануць дзейнымі яшчэ тры месяцы. Напрыклад, калі тэрмін дзеяння дазволу завяршаецца 15 мая 2020 года, то ён будзе прадоўжаны аўтаматычна да 15 жніўня 2020 года. Пра гэта паведамляе БелТА са спасылкай на прэс-службу кіраўніка дзяржавы.

Пастановай Савета Міністраў будуць вызначаны вычарпальныя пералікі дакументаў, тэрмін дзеяння якіх прадаўжаецца, і найменшай адміністрацыйных працэдур, пры ажыццяўленні якіх такія дакументы выдаюцца.

У перыяд складанай эпідэміялагічнай абстаноўкі прапанаваныя меры дадуць магчымасць скараціць колькасць наведванняў дзяржаўных органаў (арганізацыі) для афармлення неабходных дакументаў, знізіць адміністрацыйную нагрузку на грамадзян і суб'екты гаспадарання, адкласці на тры месяцы іх фінансавыя расходы.

Паводле наўняў і БелТА фінансавы, пастанова Савета Міністраў, якая вызначае пералік дакументаў і працэдур, будзе прынята і апублікавана ў найбліжэйшы час. Мяркуюцца, што ў яе будуць уключаны, у прыватнасці, працэдурны выдачы медыцынскай даведкі аб стане здароўя, пашпарта грамадзяніна Беларусі (для тых, хто пражывае ў сваёй краіне) у сувязі з дасягненнем 14-гадовага ўзросту, пасведчання на права кіравання механічным транспартным сродкам. Акрамя таго, у пералік дакументаў, якія падлягаюць прадаўжэнню, прапануецца ўключыць сертыфікаты прадукцыі (работ, паслуг) уласнай вытворчасці, у тым ліку паслуг банкам, нябанкаўскім крэдытным-фінансавым, страхавым арганізацыям, камерцыйным мікрафінансавым арганізацыям і лізінгадаўцам.

Блізкая ўлада

МАКСІМАЛЬНЫ ЭФЕКТ

Правядзенне прамых тэлефонных ліній — гэта дастаткова дзейсны спосаб сувязі паміж гарадскімі ўладамі і жыхарамі сталіцы, таму што дазваляе кіраўніцтву горада атрымаць жывую зваротную сувязь з насельніцтвам. Такое меркаванне выказаў журналістам памочнік Прэзідэнта — інспектар па Мінску Віталь ПРЫМА падчас прыёму грамадзян у Мінгарвыканкаме.

— Пры правядзенні прамых тэлефонных ліній мы імкнёмся максімальна ўнікнуць ва ўсе праблемы насельніцтва, разабрацца разам са спецыялістамі і вызначыць шляхі іх вырашэння, — адзначаў ён. — Калі бачым, што зьяўляюцца па падобнай тэматыцы, гэта сведчыць аб тым, што ў адпаведнай сферы існуюць праблемы і іх трэба вырашаць праз арганізацыйныя меры, змену заканадаўства ці іншым спосабам. У цэлым жа гэта жывая зваротная сувязь з людзьмі, якія апераўіўна могуць данесці пытанні, што іх хвалююць, да кіраўніцтва горада.

Часцей за ўсё сталічных жыхароў непакояць пытанні, звязаныя са сфе-

рай жыллёва-камунальнай гаспадаркі. У прыватнасці, гэта датычыцца добраўпарадкавання, капітальнага рамонту двароў і пад'ездаў, утрымання тэрыторый і нежылых памяшканняў. Памочнік Прэзідэнта адзначыў, што работа па рэарганізацыі сістэмы ЖКГ у Мінску, якая праводзілася з 2015 года, дала свае станоучыя вынікі: людзі цяпер разумеюць, за якія паслугі і колькі трэба плаціць, аднак засталіся яшчэ кірункі, якія трэба ўдасканаліць. Гэта датычыцца кадравых і арганізацыйных пытанняў.

Таксама да Вітала Прымы звярталіся шматдзетныя сем'і, якіх цікавілі пытанні прызначэння і выкарыстання дзяржаўнага дапамогі. На некаторыя з іх спецыялісты адразу далі тлумачэнні на аснове існуючага заканадаўства, па іншых агучаных праблемах спатрэбіцца дадатковае вывучэнне. Памочнік Прэзідэнта акцэнтаваў увагу на неабходнасці тлумачальнай работы для шматдзетных сем'яў, каб яны маглі атрымаць дапамогу з боку дзяржавы своечасова і ў поўным аб'ёме.

Таксама на прамой лініі прагучала пытанне наконт звышнорматывага

тэрміну будаўніцтва. Напрыклад, мінчанка, дом якой будзецца па вуліцы Быхаўскай з 2015 года, занепакоена тым, што забудовшчык кінуў усе свае намаганні на работы ў першым пад'ездзе, у той час як у другім яны нават не распачаты. Жанчына хоча, каб дом уведзіўся ў эксплуатацыю цалкам, а не пускавымі комплексамі.

Агучаныя тэмы будуць узяты на кантроль: адміністрацыям раёна даручана прымаць меры па ліквідацыі выяўленых недахопаў.

— Часам, калі людзі звяртаюцца да нас, відаць, што многія пытанні разгледжаны павярхоўна, таму наша задача — паглыбіцца ва ўсе гэтыя працы і знайсці нестыкоўкі, якія існуюць, накіраваць мясцовыя органы ўлады на вырашэнне праблем канкрэтных людзей, — растлумачыў памочнік Прэзідэнта.

Ён паведаміў, што асабіста практыкуе выезды на месцы разам са спецыялістамі Мінгарвыканкама, каб азнаёміцца з той ці іншай праблемай, высветліць яе маштабы і вызначыць дакладны алгарытм работы.

Паводле БелТА.

Экспертыза

МАГАТЭ апублікавала справаздачу па БелАЭС

Вінікі жніўняўскай місіі Міжнароднага агенства па атамнай энергетыцы (МАГАТЭ) па Беларускай АЭС — 11 рэкамендацый, востем прапанову і чатыры добрыя практыкі, якія можна рэалізоўваць на іншых атамных электрастанцыях свету — апублікаваны на сайце агенства. Характэрныя стаянцы на адпаведнасць стандартам бяспекі МАГАТЭ правяралі эксперты з Арменіі, Бельгіі, Бразіліі, Францыі, Нідэрландаў, Расіі, Славакіі і ШВА.

Добрай практыкай па Беларускай АЭС прызналі надзейную сістэму апавяшчэння, якая можа не толькі падаць сігнал трывогі, але і выкарыстоўвацца для выдачы моўнай інфармацыі і інструкцый насельніцтву ў выпадку радыялагічных і іншых аварыйных сітуацый. Сярод найбольш значных рэкамендацый для АЭС адзначаецца неабходнасць палепшыць нагляд і кантроль за праграмамі ўводу ў эксплуатацыю для забеспячэння гатуўнасці станцыі да бяспечнай работы. Эксплуатуючай арганізацыі — дзяржаўнаму прадпрыемству «Беларуская атамная станцыя» — параліляваць праграму прадухілення патэнцыйнага пападання рабочых прадметаў у важныя для бяспекі сістэмы і элементы станцыі.

Падчас візіту прадстаўнікі місіі правяралі 11 кірункаў. У тэксце справаздачы МАГАТЭ адлюстраваны вынікі толькі ў тых абласцях, дзе каманда экспертаў лічыць за лепшае сфармуляваць рэкамендацыі, прапановы і адабрэнні. Іншыя аспекты дзейнасці, якія разглядаліся, але дзе не былі выяўлены праблемы, у справаздачу не ўвайшлі.

Кіраўніцтва станцыі запэўніла, што гатова прыняць паўторную місію МАГАТЭ праз паўтара года.

Ірына СІДАРОК.

Рынак упіраецца, але ідзе на патанненне

Красавіцкія антырэкорды па здзелках

Месяц прайшоў. Паводле звестак Нацыянальнага кадастравага агенства, за красавік у Мінску было прададзена 590 кватэр (без уліку доляў і пакояў) — самы нізкі паказчык за апошнія пяць гадоў. Усяго было рэалізавана 31,7 тысяч квадратных метраў жылля, што ў 2,2 разы менш, чым за папярэдні месяц. Такі абвал попыту да гэтага часу можна было назіраць толькі ў пачатку года пасля доўгага перыяду святочных дзён. Прырода цяперашняга абвалу чымсьці падобная, толькі замест свят у патэнцыйных пакупнікоў кватэр сёння рэжым самаізаляцыі і жаданне адкласці любыя значныя справы на пазнейшы тэрмін.

На думку аналітыка рынку нерухомасці Арцёма Сахарэвіча, у красавіку яшчэ закрываліся старыя здзелкі, падрыхтоўка да якіх ішла ў мінулыя месяцы. Па выніках маі і чэрвеня ўжо можна будзе ацэньваць жывучасць другаснага рынку ў новых умовах, у тым ліку пасля згортвання крэдытаў на куплю жылля ўсіх найбуйнейшых банкаў. Не выключана, што устаноўлены ў красавіку антырэкорд доўга не пратрымаецца.

Зусім іншая сітуацыя складаецца ў прадаўцоў. Прапанова новых кватэр у апошні месяц расла значна хутчэй за тыя тэмпы, з якімі іх куплялі на рынку. А ў выніку ў красавіку сукупны аб'ём прапановы вырас яшчэ на 6,5%. На адну прададзеную ў красавіку кватэру прыходзілася 14 выстаўленых на продаж — такой высокай канкурэнцыі за пакупніка не было з пачатку 2016 года. Яшчэ зусім нядаўна, у лютым, судносіны складалі 1 да 5. Падзёненне попыту

было больш прыкметнае ў двухпакаёвых і трохпакаёвых кватэр — такія кватэры часта ўдзельнічаюць у складаных разменных лапцужках, якія ў перыяд нестабільнасці разрываюцца.

Плюсы і мінусы

Так, цэны знізіліся, але толькі ў доларавым эквіваленце. Як адзначыў намеснік генеральнага дырэктара Нацыянальнага кадастравага агенства (НКА) Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Беларусі Дзмітрый РЫТВІНСКІ, сярэдні кошт квадратнага метра на першасным рынку на аднапакаёвыя кватэры ў параўнанні з сакавікам знізіўся на 12,2% і склаў 1370 долараў. Для двухпакаёвак — адпаведна 6,4% і 1310 долараў. Прыкметнай за ўсё на першасным рынку патаннелі трохпакаёвыя кватэры. Цяпер яны каштуюць 1170 долараў за квадратны метр (мінус 15,8% у параўнанні з сакавіком).

Паводле звестак НКА, на другасным рынку зніжэнне цэн пакуль не такое значнае. Сярэдні кошт квадратнага метра аднапакаёвай кватэры знізіўся да 1440 долараў у эквіваленце (мінус 3,4%), а двухпакаёвай — да 1250 долараў (мінус 3,8%). Паказчык для трохпакаёвак застаўся на ўзроўні сакавіка — 1200 долараў за «квадрат».

Зрэшты, пры зніжэнні кошту ў доларах цаннік у рублях вырас. Сярэдняя цана квадратнага метра аднапакаёвай кватэры вырасла на 1,7%, двухпакаёвай — на 1%, трохпакаёвай — на 5,6%.

Варта адзначыць, што ў красавіку сярэдні кошт квадратнага метра знізіўся ў шасці з дзевяці раёнаў Мінска. Калі ў Цэнтральным раёне (1360 долараў, што на 8,1% менш, чым у першым квартале), Партызанскім (1230 долараў — мінус 6,1%), Савецкім

(1330 долараў — мінус 5,7%), Маскоўскім (1330 долараў — мінус 5%), Фрунзёўскім (1310 долараў — мінус 0,8%) і Першамайскім (1370 долараў — мінус 0,7%) адбывалася патанненне кватэр, то ў Кастрычніцкім, Ленінскім і Заводскім раёнах сярэдні кошт квадратнага метра нават вырас.

Далей толькі пошук «дна»

Цэны працягнуць зніжацца, і дзе цэнавае «дно», цяпер не спрагназуе ніхто: яшчэ рана пра гэта казаць, лічыць Дзмітрый Рывіцкі. На думку спецыяліста, рынак нерухомасці толькі пачаў рэагаваць на новую рэальнасць. Адмена банкамі выдачы крэдытаў пад куплю нерухомасці не дадае аптымізму. «Думаю, што бліжэй да канца другога квартала мы ўбачым ужо больш выразны трэнд таго, што адбываецца на рынку нерухомасці. Што ж датычыцца колькасці здзелак, то мяркуюцца, што ў маі-чэрвені іх колькасць будзе ніжэйшая за сярэднюю значэнне за апошнія 12 месяцаў», — упэўнены прадстаўнік кадастравага агенства.

У сваю чаргу, Арцём Сахарэвіч лічыць, што цэны ў аб'явах у красавіку зніжыліся не такімі тэмпамі, як у ро-

альных здзелках, — адбыўся масавы выхад на рынак новых аб'ектаў з даволі высокімі коштамі. Характэрна, што «крушчойкі» патаннелі мацней, чым сучаснае жыллё.

Як мы ўжо пісалі, з пачатку маі Беларусбанк прыпыніў выдачу крэдытаў на набыванне другаснага жылля, але захаваў іх для будаўніцтва. І хоць пакуль не ўсе банкі перанялі яго прыклад, такі выбіральны падыход найбуйнейшага фінансавога гульца стварае няроўныя ўмовы для функцыянавання першаснага і другаснага рынку жылля. З улікам будучага зніжэння стаўкі рэфінансавання да рэкордна нізкіх 8% гадавых новабудуёўлі хутчэй адчуоць аднаўленне попыту і здолюць пазбегнуць значнай цэнавай карэкцыі.

Што датычыцца другаснага рынку жылля, то тут магчымыя два варыянты паводзін прадаўцоў. Першы — адчувальныя зніжкі і працяглы гандаль «да перамогі» з мэтай прыцягнуць увагу пакупнікоў з накупленымі або крэдытамі, што засталіся на другасным рынку ад некалькіх банкаў.

Але ва ўмовах стабілізацыі курсу долара пераважна большасць прадаўцоў

ужо неахвотна перапісвае цэны. Месяц таму гаворка ішла аб масавай карэкцыі на сталічным рынку нерухомасці паскоранымі тэмпамі, то гэта можа прывесці забудовшчыкам адразу некалькі праблем. Новабудуёўлям давядзецца канкуруваць з тымі, хто хоча прадаць кватэру максімальна хутка і гатовы да сур'езных саступак. І тады перад пакупнікамі паўстане выбар: або купляць дарэгу кватэру ў новабудуёўлі з гарантаным крэдытам, або таннейшую на другасным рынку, на якую яшчэ дзесьці трэба знайсці грошы.

Акрамя таго, усім вядома, што перад куплі кватэры ў новабудуёўлі многія прадаюць сваё старое жыллё. Тут раскрываецца другі «падводны камень», які тоіцца ў слабым попыце на «старыя» кватэры і нежаданы многім уласнікаў ісці на вялікія зніжкі. Найжо забудовшчыкі будуць вымушаны рабіць пакупнікам яшчэ буйнейшыя зніжкі на сваё жыллё? Час пакажа.

Сяргей КУРКАЧ.

Талантам — адрасная падтрымка

Больш за 1 мільён рублёў накіроўвае на падтрымку адораных навучэнцаў і студэнтаў.

Кіраўнік дзяржавы падпісаў распараджэнне, якім зацверджана рашэнне савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў.

У адпаведнасці з дакументам стыпендыі фонду прызначаны 199 студэнтам і курсантам устаноў вышэйшай адукацыі.

Пераможцам XVI Міжнароднай Жаўтэкаўскай алімпіяды па матэматыцы, фізіцы і інфарматыцы і Міжнароднай студэнцкай алімпіяды ў галіне інфарматыкі і праграмавання 2019 года прысуджаны грашовыя прэміі або заахвочвальныя стыпендыі з уручэннем нагруднага знака лаўрэата фонду.

Пераможцы міжнароднай алімпіяды школьнікаў па фізіцы, хіміі і матэматыцы 2019 года, алімпіяды школьнікаў Саюзнай дзяржавы «Расія і Беларусь: гістарычнае і духоўнае адзінства» 2019 года і XXI Рэспубліканскага турніру юных матэматыкаў заахвочаны грашовымі прэміямі. Усяго на гэтыя мэты за кошт сродкаў рэзервавага фонду кіраўніка дзяржавы з рэспубліканскага бюджэту выдзелена больш за 1 мільён рублёў. Іх плануецца накіраваць на заахвочванне 321 навучэнца і студэнта.

Прыняцце распараджэння Прэзідэнта накіравана на забеспячэнне адраснай дзяржаўнай падтрымкі адораных навучэнцаў і студэнтаў, стварэнне спрыяльных умоў для далейшага развіцця іх здольнасцяў і паспяховай вучобы.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Пуцэправод, басейны і добраўпарадкаванне

У Віцебску восенню ўпершыню пройдуць абласныя «Дажынкi». Вядзецца актыўная падрыхтоўка

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁЎ патрабаваў ад кіраўніцтва Віцебскага гарвыканкама, каб да «Дажынкаў» абласны цэнтр зазаяў новымі фарбамі, і паабцаў падтрымку з абласнога бюджэту.

Дарэчы, да «Дажынкаў» гараджане атрымаюць шмат прыемнага і, што важна, насамрэч велімі неабходнага Віцебску. Самы чаканы аб'ект — Полацкі пуцэправод, які знаходзіцца каля аўтавакзала і недалёка ад чыгуначнага вакзала. Цікава, што па суседстве зробіць больш прывабным сквер на вуліцы Кірава. Менавіта яго ў першую чаргу бачаць прыездзячы, таму можна гэтую зялёную зону назваць адной з візітовак горада.

Паралельна працуюць яшчэ на многіх «дажыначных» будаўнічых пляцоўках. Прыгажосць наводзяць на вуліцах Замкавай, Леніна, праспекце Фрунзэ, ў гістарычным цэнтры. У прыватнасці, мяняюць бардзюры на гранітныя, замяняюць балконы, выкладваюць новую плітку на тратуарах. Мадэрнізуюць фасады некалькіх медыцынскіх устаноў, унутры праводзіцца пераабсталяванне.

Больш за дзёсяць устаноў адукацыі адаптуюць да патрабаванняў часу. У школах і садках правядуць капітальны рамонт, створаць гульнявыя і спартыўныя пляцоўкі замест тых, якія маральна састарэлі. Напрыклад, у СШ № 31 мадэрнізуюць басейн, што функцыянуе з савецкіх часоў. У мікрараёне Білева здадуць у эксплуатацыю школу, разлічаную на 1020 вучняў, — між іншым, адзіную ў Віцебску з двума сабейнамі.

Дарэчы, у тым жа Білеве хутка будзе прыемная змена. Туды з праспекта Будаўнікоў можна будзе даяхаць па новай дарозе, якой раней не было. Гэта значна скараціць шлях, створыць транзітнікам магчымасць хутчэй пераадолець гарадскія вуліцы. А там, дзе пачынаецца будучая дарога, — у раёне вытворчага прадпрыемства «Віязь» — заплававана здаць пад ключ падземны пераход, які доўгі час лічыўся даўгабудам.

Губернатар даручыў не забываць і пра ўскраіны — асабліва ўвага ўдзяляецца прыватнаму сектару, якога ў Віцебску шмат...

Штодня змяняецца выгляд плошчы Свабоды і прылеглай тэрыторыі. Напрыклад, у парку Фрунзэ літаральна на вачах становяцца ўсё больш прывабнымі ратонды: тут усталяваюць новыя малыя архітэктурныя формы. А побач — на праспекце Фрунзэ — ужо з'явілася лаўка ў «базарным стылі». Сядзячы на ёй, можна праз дарогу бачыць Летні амфітэатр.

Сярод укладанняў, якія будуць прыносіць грошы ў мясцовы бюджэт, — завод па перапрацоўцы смецця.

«Дажынкi» пройдуць, а значныя змены ў Віцебску застануцца і будуць служыць мясцовым жыхарам дзсяцікі гадоў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Май на ўвазе

Пайду ў краму па наяўных

У нашай краіне дазволілі здымаць наяўныя з банкаўскай карткі праз касу крамы. Гэта рэгламентавана паставяй Савета Міністраў і Нацыянальнага банка ад 15 мая.

Такі механізм уведзіцца гэтым летам у вёсках. Згодна з прынятым дакументам, у сельскай мясцовасці, малых гарадскіх паселішчах, на тэрыторыі па-за насельнымі пунктамі выдача наяўных трымальнікам банкаўскіх картак праз касавае абсталяванне магчыма ўжо з 5 чэрвеня. На астатняй тэрыторыі краіны гэта можна будзе зрабіць з першых дзён 2022 года.

У пастанове адзначаецца, што выдаваць грошы змогуць юрыдычныя асобы, індывідуальныя прадпрыемальнікі, якія рэалізуюць тавары і аказваюць паслугі насельніцтву. Сума наяўных, якая выдаецца ў рамках адной аперацыі, можа складаць не больш за 5 базавых велічынь (135 рублёў).

Сяргей КУРКАЧ.

Ну і ну!

А грошы былі... сувенирныя

У Цэнтральнае РУУС сталіцы паступіла паведамленне: на аўтарынку пакупніца аўтамабіля перад здзелкай выявіла згубу грошы. З яе слоў, з сумкі скралі 26 тысяч долараў і 20 тысяч еўра. Сышчыкі, якія прыбылі для разбору, устаноўлі, што на самай справе злычэства не здзяйснялася. Падрабязнасці гэтай незвычайнай гісторыі паведамляе МУС.

Жанчына прызналася, што патэлефанавала ў міліцыю дзеля таго, каб схваць праўду ад мужа, з якім прыехала на аўтарынак. Доўгі час заяўніца ўводзіла мужчыну ў зман і запэўнівала, што рэгулярна адкладае грошы, заробленыя камерцыйна. На самай справе даходы траціліся на асабісты і сямейны патрэбы.</

На слыху

ГАЛОЎНАЕ — НЕ ПАНІКАВАЦЬ

Нагадаюць магилёўскія медыкі, якія змагаюцца супраць COVID-19

Калі бальніцы, дзе лечаць каранавірусных хворых, можна ўмоўна назваць сёння перадавой, то служба хуткай дапамогі або паліклініка — гэта наогул мінае поле. Там людзі працуюць з нябачным ворагам, нават не ўяўляючы сабе, дзе ён прытаіўся. Нашы сённяшнія герані — якраз з іх ліку.

Ганна АЎЧЫНІКАВА — фельчар падстанцыі № 5 Магілёўскай гарадской станцыі хуткай медыцынскай дапамогі. Прышла сюды працаваць шэсць гадоў таму пасля магилёўскага медкаледжа. Выхаджае самастойна і ў складзе брыгады на аказанне дапамогі жыхарам абласнога цэнтру і Магілёўскага раёна: мерае ціск, праводзіць неабходную дыягностыку і ставіць папярэдні дыягназ.

Ганна АЎЧЫНІКАВА з кіроўцам Васілём ДЗЕНІСЕНКАВІМ.

— Першыя падазранні на COVID-19 з'явіліся ў канцы сакавіка, — згадвае суразмоўніца. — Яны падаваліся, што прыходзілі з краін, дзе ўжо быў каранавірус. Знешне нічым ад класічных хворых на ВРВІ не адрозніваліся. Тэмпература, ненадакучы кашаль. Мы надзявалі касцюмы ўмоцненнай абароны, бахілы, наруканікі, фартухі, рэспіратары, акуляры, пальчаткі і экшалі. Наогул людзі рэагуюць на новую хваробу па-рознаму: у кагосьці спалох, у кагосьці слёзы, нехта сябе абвінавачвае ў тым, што заразіўся, а вось у кантактаў першага ўзроўню часцей за ўсё бывае гнеў — злюцца, што іх, магчыма, заразілі. Але хвароба не выбірае, нікога вінаваціць не трэба. Тым больш што хворыя сапраўды пакутуюць, лічаць сябе нейкім злом для астатніх, баяцца, што не выйдучь з бальніцы. Такіх трэба яшчэ і супакоіць. Тут усё — справа выпадку. Мы ездзім у аўтобусе, ходзім у краму і

не ведаем, хто побач. Нездарма прыдумалі сацыяльную дыстанцыю. Я заўсёды яе выконваю, і бацькоў прымушаю насіць маскі і пальчаткі.

Суразмоўніца ўдакладняе, што машыны, у якіх перавозаць інфіцыраваных, апрацоўваюцца і герметызуюцца, каб не было ўцічкі віруса ў кабінку кіроўцы або на вуліцы. Пасля кожнага такога хворага машына цалкам апрацоўваецца дэзынфіцыруючымі сродкамі.

На дзяжурстве Ганна суткі праз двое. Бывала, што па 12 гадзін даводзілася вазіць выключна «кавідных» пацыентаў. Адзязвалася ў супрацьчумны касцюм, завозіла хворага, пераапрацоўвала, праходзіла дэзапрацоўку, апрацоўвалася па новай і зноў ехала. За красавік, удакладняе, вывезла 40 «кавідных» пацыентаў.

— На «хуткай» наогул страху быць не павінна, — кажа дзяўчына. — А калі працуеш ва ўмовах пандэміі — гэта як на вайне. Толькі праціўнік у нас нябачны. Зайшла, убачыла спалоханага вочна пацыента, супакоіла, апытала — і паехалі. Даводзілася вывозіць цэлыя сем'і разам з дзецьмі. Малыя глядзяць на нас, як на іншалапанцаў, ім цікава. А вось дарослыя пакутуюць, не ведаюць, дзе гэтую заразу падаклі. Кажуць, што хадзілі ў масках і пальчатках, але гэтага не правяршы. Некаторы проста падстрахоўваюцца.

Дзяўчына жыве разам з бацькамі, але, кажа, яны бачаць яе толькі, калі яна спіць. Вельмі стамляецца. Але нельга скажаць, што раней жыццё было прасцейшае: і тады хапала людзей з пнеўманіямі і тэмпературай, былі нават успышкі свайго грыпу. І ўсё абыходзіла.

Па характары Ганна дамасед, таму абмежаванні пераносіць дастаткова лёгка. На вуліцы лішні раз стараецца не выходзіць, толькі па неабходнасці — у краму, напрыклад. Але адпачынак на моры дзевяццаць адкладзіла на лепшыя часы, уздымае яна. Нават калі граніцы адкрываюцца, нельга рызыкаваць. Менш стала бацьчыца з бабуляй, якая жыве таксама ў Магілёве, але што рабіць — гэта неабходнасць.

Ганна вельмі ўдзячна ўсім, хто сёння іх падтрымлівае ў рабоце. «Мяса і Лаваш» прывозіла медыкам абеды, «Пармезан» частаваў піцамі, «Тандыр» пірагамі, мясакамбінат перадаваў сваю прадукцыю. Бясплатна падкармлівае брыгады медыцынскай дапамогі «МагДональдс»: калі ездзім у аўтобусе, ходзім у краму і

Аксана КАЗАКОВА заклікае беларусаў не выпрабоўваць свой імунітэт.

з крывам на борце, — выдаюць на ўсю брыгаду бульбу фры, каву і піражкі. Крама «Green», што на вуліцы Астроўскага, рэгулярна робіць на сваю прадукцыю зніжкі ад 25 да 50% для ўсіх медработнікаў — трэба толькі паказаць даведку з работы і пашпарт.

А нядаўна дзяўчына атрымала адчувальную прыбытку да зарплаты за работу з «кавіднымі» пацыентамі. Кажы, што было вельмі прыемна глядзець у разліковы лісток. Але доўга думаць, на што патраціць грошы, не стала — цалкам аддала іх сваім бацькам на рамонт кватэры.

Урач агульнай практыкі Цэнтральнай паліклінікі Магілёва Аксана КАЗАКОВА ўжо трэці месяц працуе ў рэжыме павышанай небяспекі. Першы «кавідны» пацыент быў зусім нядаўна — у красавіку. Але пра яго дыягназ урач даведлася не адразу.

— Дапамога спатрэбілася жанчыне, якая хварэла на бронхіальную астму, у яе пачалося абваст-ненне, — раскажае яна. — Выклік быў звычайны, і я хадзіла да яе ў звычайным касцюме, праўда, з маскай, у акульях, пальчатках. А праз два дні стан жанчыны пагоршыўся, і яе шпіталізавалі. Хутка стала вядома, што ў яе COVID-19. Усяго на тым тыдні ў мяне адбылося 4 кантакты з такімі хворымі, але самаізаляцыя не спатрэбілася — мазок на COVID-19 быў адмоўны. Мы заўсёды ідзем як кантакты другога ўзроўню, таму што працуем ў абароне.

Урачы паліклінікі сёння знаходзяцца ў «бруднай» і «чыстай» зонах па графіку. У «бруднай» прыём вядзецца выключна ў спецыяльнай экіпіроўцы.

— Там мы прымаем пацыентаў з тэмпературай, прыкметамі прастуды, — удакладняе Аксана Рыгорайна. — Цяпер нам прывезлі эксперт-тэсты, і на 8-10-ы дзень захворвання зможам правяраць, ці хварэе

чалавек на COVID-19: бярэш кроў з вены і праз пяць хвілін ведаеш. На ПЦР мы ўсіх агулам не адпраўляем, толькі па паказаннях.

Работа медыкаў заўсёды звязана з рызыкай. Працаваць даводзіцца з рознымі пацыентамі, у тым ліку хворымі на ВІЧ, гепатыт. Як пазбегнуць небяспекі заразіцца? Напрыклад, сёння людзі, каб не захварэць, вельмі шырока карыстаюцца народнымі сродкамі: прымаюць вітамін С, ядуць імбір і нават няхаюць гарэлку — ёсць і такі ролік у інтэрнэце. Наконт гэтага Аксана Казакова заклікае не ісці на рызыку, бо шкоды арганізму можна прынесці больш, чым карысці. Пары гарэлкі могуць уздзейнічаць на ліпідную абалонку віруса, на гэтым грунтуецца дзейне антысептыкаў, якімі мы апрацоўваем паверхні, — але гэта эфектыўна толькі да таго часу, пакуль вірус не ўкараніўся ў клетку. А вось імунітэт трэба ўмацоўваць. У гэтым дапамогуць праглынуць на свежым паветры, умераныя фізічныя напружкі, збалансаванае і рэгулярнае харчаванне, а таксама настрой. Але залішняя выпрабоўваць свой імунітэт не трэба.

«Наогул людзі рэагуюць на новую хваробу па-рознаму: у кагосьці спалох, у кагосьці слёзы, нехта сябе абвінавачвае ў тым, што заразіўся, а вось у кантактаў першага ўзроўню часцей за ўсё бывае гнеў — злюцца, што іх заразілі. Але хвароба не выбірае, нікога вінаваціць не трэба».

— Сама лішні раз не выходжу з хаты, а калі трэба зайсці ў краму, надзяваю маску і пальчаткі, каб не падваргаць людзей рызыцы, — кажа урач. — Да «кавідных» пацыентаў і кантактаў першага ўзроўню ходзім выключна ў супрацьчумны касцюм, а проста на выклік — у масцы, пальчатках, са шчытком. Людзі вельмі добразычлівыя, спачуваюць нам.

Аксана Казакова прызнаецца, што шмат чаго давалося змяніць у жыцці. Асабліва балюча пераносіцца самаізаляцыя ад дзяцей, якім 5 і 12 гадоў. Яна з мужам не бачыла іх ужо з канца лютага. Дзеці жывуць зараз з бацькамі Аксаны і таксама сумуюць. А яшчэ давалося адмовіцца ад паездкаў, прагулак, паходаў. І вельмі хочацца ў адпачынак на мора.

За фактычна адпрацаваны ў шкодных умовах час жанчына атрымала дапамогу. Яна яшчэ не ведае, як ёй распрадацца. «Магчыма, кулі сабе потым якую-небудзь прыгожую сукенку і, калі ўсё скончыцца, пайду ў ёй у кавярню, — марыць Аксана. — Трэба ж гэта будзе некай адзначыць».

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота з архіва Ганны АЎЧЫНІКАВАЙ і Аксаны КАЗАКОВАЙ.

Святочны звон у Жыровіцах

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Як адзначаецца на сайце манастыра, афіцыйнае адкрыццё помніка — ён, дарэчы, выраблены таксама на сродкі мецэнатаў і дабрачынных ахвяраванняў — плануецца да дня пам'яці святога (гэты дзень адзначаецца 6 верасня. — «Зв.»), а ў падмурак скульптуры будзе закладзена капсула з зямлёй з лагера, у якім загінуў архімандрэў Серафім Жыровіцкі.

Выхадзец з прастой сялянскай сям'і, уладжэнцэ вёскі Вялікае Падлесце Ляхавіцкага раёна Брэстчыны, айцец Серафім (у мірскай асяроддзі — Раман Шахмуць) стаў вядомым праз сваю місіянерскую дзейнасць у гады Вялікай Айчыннай вайны, аднаўленне раней зачыненых царкваў і прыходаў, а таксама пастырское апекаванне ў Мінску бальніцамі, інваліднымі дамамі і дзіцячымі прытулкамі. У 1944 годзе святар быў арыштаваны, абвінавачаны ў супрацоўніцтве з немцамі і высланы ў лагер у Горкаўскай вобласці (цяпер — Ніжгародская), адкуль ужо не вярнуўся — па афіцыйным звестках, памёр ад сардэчнай хваробы, а па ўспамінах аднадумцаў, прыняў пакутніцкую смерць... У 1999 годзе Свяшчэнны Сінод Беларускай Праваслаўнай Царквы далучыў архімандрэнта Серафіма да ліку 23 святых новапакутнікаў зямлі беларускай, а праз год ён быў праслаўлены ў саборы новапакутнікаў і вызначаны расійскіх XX стагоддзя.

...Нагадаем, Свята-Успенскі Жыровіцкі манастыр — не толькі адзін з галоўных цэнтраў беларускага праваслаўя, але і буіны архітэктурны ансамбль XVII—XVIII стагоддзяў. У манастырскі комплекс уваходзяць

Успенскі сабор, Яўленская царква, Крыжаўздзіжванская царква, зімовы Нікольскі храм, Георгіеўская царква, будынак Мінскай духоўнай семінарыі, званіца, брацкі корпус, жылыя і гаспадарчыя пабудовы, трапезная, царкоўныя кравы і манастырскі падворак у так званых Старых Жыровіцах — «Эдэмскі сад». А яшчэ Жыровіцкая абіцэль — гэта ўнікальная бібліятэка і царкоўна-археалагічны музей Мінскай духоўнай семінарыі, які апавядае наведвальнікам гісторыю становлення найстарэйшай у нашай краіне багаслоўскай навучальнай установы, адлюстроўвае развіццё царкоўнага мастацтва, паказвае матэрыялы археалагічных раскопак, якія праводзіліся на тэрыторыі манастыра ў 2007 годзе, утрымлівае калекцыю рэдкіх рукапісных кніг і старадрукаў, сярэд якіх «Апостал» Івана Фёдарова, рукапісная «Кніга аб веры» XVII стагоддзя, факсімільная

копія Жыровіцкага Евангелія з аўтографам канцлера Вялікага Княства Літоўскага Льва Сапегі і многія іншыя каштоўныя дакументы.

Менавіта сёння, 20 мая, вернікі ўшаноўваюць абраз Божай Маці Жыровіцкай, які прызнаны цудоўдзейным і праваслаўнаю, і каталіцкаю канфесіяй. Паводле звестак з розных крыніц ад XVI да XXI стагоддзя, якія насельнікі манастыра картатліва збіраюць, людзі згадваюць звыш паўсютні выпадкі цудоўнай дапамогі Маці Божай праз ікону. Тут і выздараўленне цяжкахворых, і дараванне магчыма-сці бесплодных парам стаць бацькамі, і вяртанне страчанай мовы або зроку, і захаванне іконы пры пажары, і выратаванне самой Жыровіцкай абіцелі падчас Вялікай Айчыннай вайны — падчас вызвалення гарадка ў ліпені 1944 года: яе ўспамінаюць сведкі тых падзей, ніводнага авіябомба і ніводны вышпучаны з танкаў снарад не трапілі ў манастырскія будынікі...

Дасье «Звезд»

Жыровіцкі абраз Божай Маці — не толькі цудоўворная святыня, якая ўваходзіць у спіс 100 самых значных праваслаўных ікон свету, але і мастацкі рарытэт, гісторыка-культурная каштоўнасць. Гэта самая маленькая сярод аналагаў ікон, памер пласціны ямы з рэльефнай выявай Дзевы Марыі і маленькага Ісуса складае ўсяго 5,6 на 4,4 сантыметра.

Фота Івана ЗІГУЛЯ.

Паводле падання, абраз Божай Маці ў Жыровіцах цудоўным чынам з'явіўся перад людзьмі вясной 1470 года. У лесе ва ўладаннях казначыя ВКЛ Аляксандра Солтана пастухі заўважылі святло, якое зыходзіла з галін дзікай грушы — ад маленькай выявы Багародзіцы з немаўлём. Ікону аднеслі гаспадару, а той зачыніў у куфэр. Але ўвечары, калі Солтан хацеў паказаць знаходку гасцям, яе ў куфэрку не аказалася. Яна аб'явілася на тым жа самым месцы ў галінках грушы, і Сапегі паабяцаў заснаваць тут храм. Каля 1520 года ў мястэчку здарыўся пажар, падчас якога драўляная царква згарэла, а ікона знікла. Знайшлі яе дзеці, якія пасля заняткаў убачылі на вялікім камяні Божую маці, а ў руках у яе страчаную рэліквію — гэту падзею лічаць другім з'яўленнем іконы.

Урачыстая каранацыя і стварэнне карагога аkladу для іконы датуецца 1730-м годам.

Сёння абраз практычна не пакідае сцен манастыра, а на мерапрыемствах звычайна выкарыстоўваецца яго дакладная копія, вырабленая ў 1996 годзе.

ВАКАЦЫІ БЕЗ ПРАБЛЕМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Але як жа так здарылася? Была цалкам узноўлена карціна гэтага дня. Тры хлопчыкі і тры дзяўчынкі жылі непадалёк адно ад аднаго на ўсходняй Дзяржынска. Цёплым летнім днём яны вырашылі выправіцца ў паход. З сабой узлілі ежу, посуд і запалкі. Крыху прайшоўшы ўздоўж поля, вырашылі пад'есці. Аднаму з малых прыйшла ў галаву ідэя правярць, наколькі трывалыя да агню сцябіны пшаніцы. Ён сарваў іх, вынес на дарогу і падпаліў. А запалку адкінуў з дарогі ўбок. Праз некаторы час малыя заўважылі: пачынае гарэць трава. Яны хуценька затапталі полем.

І тут бы ім спыніць свае небяспечныя даследаванні і сысці, але... Узнікла думка паглядзець, як гарыць на карані пшаніца. Запалка чыркнула аб каробку, загарэлася першая сцябіліна. Як і ў першым выпадку, малыя спадзяваліся затапціць агонь. Але парывы ветру пачалі разносіць полымя ўсё далей і далей. Вось тады і адбыўся званок на нумар 112 аб тым, што гарыць поле. А сама кампанія падшыванцаў разбеглася. Скончыліся гэтыя дзеды тым, што агонь знішчыў прыблізна 0,3 гектара пшаніцы. Бацькам непаўналетніх выстаўлі рахунак за страчаны ўраджай. Мясцовыя гаспадары ацанілі яго ў шэсць з паловай тысяч рублёў.

А ўжо ў красавіку гэтага года ў Бярэзінскім раёне вучні першага і другога класаў знайшлі на вуліцы згублены кімсьці пачак запалка. Побач з адным прыватным домам агнюшы пук салома. Доўга не думаючы, школьнікі яго падпалілі. А калі пачылі, што агонь пачынае разрастацца, паспрабавалі яго затапціць. Высілкі былі марныя — полымі перакінулася на пуно.

У тэму

Да 1 чэрвеня праходзіць рэспубліканская прафілактычная акцыя «Не пакідайце дзяцей адных!». Галоўная мэта акцыі — прыцягненне ўвагі да праблемы дзіцячага свавольства з агнём і гібелі дзяцей ад пажараў, а таксама зніжэнне колькасці надзвычайных сітуацый з удзелам непаўналетніх. Сёлетня яна ўпершыню пройдзе ў аддаленым фармаце. Ратавальнікі падрыхтавалі шмат радыёвіктарын, відэаўрокаў бяспекі для малых маці і шматдзетных сем'яў, выхаванцаў дзіцячых дамоў сямейнага тыпу і тых малых, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. Запланавана таксама паштовае акцыя «Бяспечная карэспандэнцыя» — усё сем'і, якія выхоўваюць малых, атрымаюць спецыяльны ліст, прысвечаны тэме дзіцячай бяспекі.

Ні ў якім разе нельга дазваляць дзецям распальваць вогнішча самастойна і гуляць каля яго. Тым больш — кідаць туды ёмістасці з невядомымі рэчывамі. Так, летась няшчасны выпадак адбыўся ў Барысавіцкім раёне. Двое малых гулялі ў двары прыватнага жыллага дома. Невядома, што прыйшло ў галаву старэйшаму з іх, але ён абсыпаў свайго таварыша гарачым вуглем з кастра. Трохгадовы хлопчык атрымаў алёкі 5% цела і быў экстранна шпіталізаваны.

— Таму мы просім хаваць запалкі і запальнічкі ў недаступных для

дзяцей месцах. Не перашкодзіць, калі вы замацуеце дома ў любым бачным месцы, пажадана каля тэлефона, аркуш паперы з тэлефонам экстранных служб і расказаце малому, пры якіх абставінах ім трэба карыстацца. Расстлумачце, што калі ўсё-такі пажар здарыўся, то трэба не бегчы і хавацца пад ложак ці ў іншы пакой, а як мага хутка пакінуць кватэру або прыватны дом і клікаць на дапамогу суседзям. Разам з тым мы адзначаем, што колькасць пажараў, дзе віноўнікамі з'яўляюцца дзеці, за апошні дзесяць гадоў зменшылася

вельмі істотна. За гэта трэба падзякаваць не толькі ратавальнікам, але і бацькам са школьнымі выкладчыкамі. Першае знаёмства з асновамі бяспекі жывецца дзіцяці ў дзяцей адбываецца яшчэ ў дзіцячым садку.

У сучаснай форме даведка аб правілах паводзін у няштатных сітуацыях можна ў цэнтрах бяспекі. Адкрыты ў 2019 годзе ў Барысаве абласны цэнтр наведваў ужо больш за 14 тысяч чалавек. У цэнтры актыўна практыкуецца тандэмнае навучанне. Гэта значыць, што бацькі разам з дзецьмі праходзяць праз тэматычныя заданні і «прайграюць» разнастайныя небяспечныя сітуацыі на практыцы.

УМЕЦЬ СКАЗАЦЬ «НЕ»

— У спякотнае надвор'е першае жаданне — ахаладзіцца. Але ўсе паходы на вадаёмы і ў лес павінны

быць толькі з дарослымі. І неабходна, каб яны знаходзіліся на адлегласці выцягнутай рукі, каб неадкладна зрагавалі пры дрэнным ходзе падзеяў.

Паказальная гісторыя адбылася тры гады таму ў Салігорску. На мясцовы гарадскі дзіцячы пляж прыйшла кампанія дзяцей. Адна дзіцячына раптам пачала танцаваць. Яна паспрабавала рухацца ў бок берага, але, як на злосьць, дзёму моцны сустрэчны вецер. Сяброўкі школьніцы нічым не маглі дапамагчы. Невядома, чым бы ўсё скончылася, калі б ратаваць дзіцячкіну не адправілася 28-гадовая жанчына, якая адпачывала на беразе разам са сваім дзіцем. Яна выцягнула малую на бераг. Тая была ўжо без прытомнасці. Давялося рабіць штучнае дыханне, пакуль не пада-спелі медыкі...

— Трэба навучыць дзіця цвёрда гаварыць «не», калі яму нешта не падабаецца ці б'янтэжыць, — раіць суразмоўца. — Расстлумачце малому, што нельга гуляць там, дзе пра-гата не ведаюць дарослыя. Са свайго маршруту трэба выключыць будоўлі, закінутыя дамы, хлявы, падвалы і гарышчы. Раскажыце дзіцяці, што ў ліфце трэба ездзіць выключна са знаёмымі людзьмі. Ад невядомых нічога не трэба браць — ні пачас-тункаў, ні падарункаў, ні бутэльчак. І не чапаць ніякіх дзікіх жывёл.

У доме ж трэба паставіць сябе на месца малога і крытычна прааналізаваць усё тая «слабыя звёны», да якіх можа дацягнуцца дзіцячая рука. Бутэлькі з побытавай хіміяй, воцатам, батарэйкі, манеты і іншыя дробныя прадметы трэба або перанесці на высокія паліцы, або пакласці ў шафу і зачыніць на ключ.

ФІЛЬМЫ Ў ДАПАМОГУ

На афіцыйным канале Міністэрства па надзвычайных сітуацыях у YouTube змешчаны цікавыя навучныя фільмы для дзяцей рознага ўзросту. Напрыклад, для падлеткавай аўдыторыі рэкамендуецца кіно «Недзіцячыя гульні». У стужцы аналізуюцца выпадкі, калі дзеці трапілі ў небяспечнае становішча праз тое, што выбралі не тое месца для гульні. Больш за тое, тлумачэнні на камеру даюць самі героі зводка ведамства. Дзецім маладшага школьнага ўзросту адрасуецца мультфільм «Чароўная кніга». Падобныя фільмы розныя на тое, што іх сумесна з дзецьмі паглядзець бацькі і абмяркуюць сітуацыі, якія там абмяляваны. Такім чынам рызыка трапіць у непрыемную гісторыю будзе кардынальна зменшана.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Сезон

Вада ліхасці не даруе

З пачатку года ў краіне птануў 71 чалавек, з якіх 21 быў у алкагольным ці наркатычным ап'яненні. Выратаваны 31 чалавек, у тым ліку чатыры непаўналетнія. Папярэджана аб правілах паводзін на вадзе больш за 2,5 тысяч чалавек. Пра гэта раскажаў старшыня рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае рэспубліканскае таварыства ратавання на водах» (АСВОД) Анвар ІГМБЯРДЗІЕЎ.

— Калі летася за гэты перыяд часу ў краіне загінула шэсць дзяцей, то сёлета — ніводнага. Большасць выпадкаў смерцяў ад утапення — гэта падзенні ў ваду. Так у гэтым годзе загінула 38 чалавек, або 53,5 працэнта. На рыбалцы —

22 чалавекі, або 31 працэнт. Таксама павялічылася колькасць пацярпелых у ваннах: толькі ў Магілёве такіх пяць, па краіне — восем, што складае 11 працэнтаў ад ўсіх выпадкаў. Дарэчы, летася была самая нізкая лічба загінулых у краіне за апошнія 40 гадоў — 364, з іх 24 непаўналетнія.

Усяго ў Беларусі 423 абсталяваныя пляжы, з якіх у Брэстскай вобласці — 104, Віцебскай — 54, Гомельскай — 49, Гродзенскай — 47, Мінскай — 105, Магілёўскай — 43. З іх атрымалі дазвол на работу 347 аб'ектаў. З-за эпідэміялагічнай абстаноўкі сёлета каацэцыя павелічыла колькасць тых, хто адпачывае каля вады, адзначаў выканаўца абавязкаў начальніка аддзела рэспубліканскай вадальна-выратавальнай службы АСВОД Алег БАРАЗНА.

— Таму важна выбіраць для гэтага тыя месцы, дзе знаходзяцца ратавальнікі, або тыя, што размешчаны максімальна блізка да выратавальных станцыяў. У АСВОД 66 выратавальных станцыяў і 147 выратавальных пастоў па краіне, з іх 39 сезонныя і 110 пастаянныя. Падчас знаходжання ў вадзе трэба выкарыстоўваць якасныя надзіманьня камізэлькі, каб засцерагчы сябе і трымацца на воднай паверхні ўпэўнена. А таксама не варта заплываць на вялікую глыбіню, бо шмат няшчасных выпадкаў адбываецца менавіта з тымі, хто пераацэньвае свае магчымасці. І самае галоўнае — удыяляць максімальную ўвагу непаўналетнім.

За парушэнне правіл паводзін на вадзе прадугледжаны штраф да трох базавых велічынь. Дар'я ШЛАПАКОВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец: ОАО «ГАП-4», Брестская обл., г. Барановичи, ул. Тельмана, 100
Предмет аукциона (один лот): Место расположения: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Тельмана, 100/1

РУП «Институт недвижимости и оценки» (организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже автомобильной техники «БЕЛТРАНССПЕЦАВТО»
Лот № 1: AUDI A8 (легковой седан), кузов (рама) № WAUZZZ4E7AN006368. Начальная цена без НДС – 10 208,03 руб.

Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал) извещает о проведении повторных электронных торгов
Аукцион № 3170
Лот № 19527 – Комплекс капитальных строений хлебопекарного г. п. Новополяево: капитальное строение с принадлешностями, инвентарный номер 451/С-4961, площадью 1075 кв. м.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
Организатор электронных торгов: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец: ОАО «ГАП-4», Брестская обл., г. Барановичи, ул. Тельмана, 100
Предмет аукциона (один лот): Место расположения: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Тельмана, 100/1

РУП «Институт недвижимости и оценки» информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества РУП «Белгиприводхоз»
Лот № 1: грузопассажирский вагон УАЗ 390995-421, кузов (рама) № ХТТ390995D0491665/374100D0412958, г. в. – 2013. Начальная цена с НДС – 3 496,47 бел. руб.

Продавец – родненское областное потребительское общество (Дятловский филиал), 231471, Гродненская область, г. Дятлово, ул. Ленина, 14, тел.: 8 (01563) 64581, 21682
Организатор аукциона – государственное предприятие «Информационный центр Минэкоминки», г. Минск, ул. Берсона, д. 1А, оф. 513, тел.: 8 (017) 200-73-33, 200-64-11

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2019 год

Table with columns: Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2019 год, 2018 год. Rows include: ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

ВТБ ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15
Годовая консолидированная бухгалтерская (финансовая) отчетность УНП 10116625. ЗАО «Банк ВТБ» (Беларусь) в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: https://www.vtb-bank.by/ob-banke/finansovaya-otchetnost/2019?type=4

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2020 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2019 год, 2018 год. Rows include: АКТИВЫ, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2019 год

Table with columns: № п/п, Наименование показателей, Символ, уставный фонд, эмиссионный доход, резервный фонд, накопленная прибыль (убыток), фонды резервов статей баланса, всего капитал, прочие изменения, доля неконтролирующих акционеров, всего собственный капитал. Rows include: Раздел I. За год, предшествующий отчетному; Раздел II. За отчетный год.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЕ СВЕДЕНИЯ ЗА 2019 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2019 год, 2018 год. Rows include: Прибыль (убыток) за отчетный период, Прочие компоненты совокупного дохода за отчетный период, Основные средства, Переоценка незавершенного строительства и неустановленного оборудования.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2019 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2019 год, 2018 год. Rows include: Прочие доходы, Прочие расходы, Операционные расходы, Прочие расходы, Налог на прибыль, ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК).

Аудиторское общество с ограниченной ответственностью

Логовский тракт, 22а, пом. 46, к. 410, г. Минск, 220090
тел./факс +375 (17) 370 52 96
тел./факс +375 (17) 370 52 97 (98)
http://www.auditel.by
e-mail: auditel@mail.ru, auditel@tut.by

Председатель Правления ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) Суслупаров С. В.
Акционерам, Совету директоров ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) и его дочерних организаций как банковского холдинга, подготовленной по итогам деятельности за 2019 год

Мы провели аудит годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – консолидированная финансовая отчетность) закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь) (далее – ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)) (место нахождения головной организации: 220007, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Московская, 14, зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 07.10.1996, регистрационный № 57, УНП 101166252) и его дочерних организаций как банковского холдинга (далее совместно – Группа), состоящей из консолидированного бухгалтерского баланса на 1 января 2020 года (Форма 1), консолидированного отчета о прибылях и убытках (Форма 2), консолидированного отчета об изменении собственного капитала (Форма 3), консолидированного отчета о движении денежных средств за 2019 год (Форма 4), примененный к годовой консолидированной финансовой отчетности.

Основание для выражения аудиторского мнения
Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности» (далее – Закон об аудиторской деятельности) и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита консолидированной финансовой отчетности» настоящего заключения. Мы соблюдаем принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

в соответствии с требованиями Закона об аудиторской деятельности и национальных правил аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок, недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей консолидированной финансовой отчетности, принимаемые на ее основе.

А вы ведалі?

ШТО ХАВАЕ ДЫВАН

Якія нязваныя госці могуць насяляць наша ўтульнае пакрыццё на падлозе

якім мы дыхаем. Гэта выклікае чханне, кашаль, галавакружэнне і іншыя алергічныя рэакцыі, што асабліва небяспечна для дзяцей.

— Праз пастаянны кантакт з пылавымі кляшчамі можа знізіцца імунітэт і развіцца паўнаватрасная алергія, — кажа Святлана Клімух. — Каб пазбавіцца ад кляшчоў і іх патомства, штодзённа праветрывайце памяшканні, у якіх ёсць дываны, рэгулярна выбівайце іх на вуліцы і пры магчымасці выкарыстоўвайце ультрафіялетавую лампу.

Цвіль

Яшчэ адзін вельмі непрыемны і небяспечны жыхар дывановых пакрыццяў — цвіль. Яна жыве ў памяшканнях з павышанай вільгацю. Гэтую грыбку дастаткова аднаго-двух дзён, каб завесціся ў сырм асяроддзі.

— З'яўленне цвілі не застаецца незаўважаным, бо яна мае непрыемны затхлы пах. Шматлікія споры трапляюць у паветра і разягаюцца па кватэры, да таго ж дыхаць імі небяспечна для здароўя, бо гэта аслабляе імунную, таму пазбавіцца ад яе варта неадкладна, — папярэджае суразмоўца.

Пашкоджаны цвіллю дыван выносіце на вуліцу і цвёрдай шоткай выдаліце цвіль. Затым апрацуйце месца спецыяльным сродкам ад цвілі, які прадаецца ў магазінах бытавой хіміі. Пасля апрацоўкі старанна прамыйце дыван з абодвух бакоў і як след прасушыце, а пакой, дзе ён ляжыць, праветрывайце некалькі дзён, каб пазбавіцца ад спор, якія засталіся.

Дывановыя скураеды

У дыванах могуць пасяляцца і іншыя насякомыя, напрыклад дывановыя жукі-скураеды. Звычайна яны трапляюць

у нашы дамы з вуліцы, запаўзаюць летам праз адчыненыя вокны, ці гаспадары самі заносзяць іх з рэчамі. Асабліва жукам падабаюцца футравыя і вярстыя вырабы, таксама яны селяцца ў мэблі і кнігах. Дывановыя скураеды вельмі жывучыя, якія выдатна адчуваюць сябе як у халодных вільготных памяшканнях кшталту падвалаў, так і ў цёплых сонечных гасціных.

— У дыванах селяцца не толькі жукі, але і іх лічынкі. Менавіта яны і ўяўляюць найбольшую небяспеку. Яны харчуюцца вырабамі з шэрсці, а калі дабярэцца да шафы, то «паласуюцца» футрамі і скуранымі вырабамі, — тлумачыць медык. — Дывановыя скураеды небяспечныя і для людзей, яны пераносяць мноства шкодных мікраарганізмаў і яйкі глістаў, якімі пры ўкусе могуць заразіць чалавека.

Барацьба з дывановымі жукамі і іх лічынкамі ў хатніх умовах патрабуе шмат сіл. Давядзецца правесці дэзынфекцыю не толькі пашкоджанага дывана, але ўсю пакоя, бо лічынкі хутка распаўсюджваюцца і хаваюцца за плінтусамі, пад мэбляй і ў іншых цёмных месцах. Акрамя таго, дываны трэба будзе пыласосіць 1-2 разы на дзень. Замест інсектыцыдаў можна выкарыстоўваць раствор борнай кіслаты — яна не таксічная для людзей і хатняй жывёлы,

але мае адбелваючы эфект і можа пакідаць следы на цёмных рэчах і паверхнях.

Хваробатворныя бактэрыі

— У дыванах нават пры рэгулярнай чыстцы пыласосам жыве вялікая колькасць хваробатворных бактэрыяў — ад кішэчных палачкі і злацістага стафілакока да ўзбуджальнікаў пнеўманіі. На жаль, цалкам дэзынфіцыраваць дыван у хатніх умовах практычна немагчыма, нават калі вы выкарыстаеце бытавую хімію для ачысткі: яна проста не здольна пранікаць настолькі глыбока, каб знішчыць усё бактэрыі, — адзначае Святлана Клімух.

Каб у дыване не завяліся такія непрыемныя суседзі, неабходна рэгулярна яго даглядаць. Можна скарыстацца хатнімі спосабамі чысткі, але гарантыя поўную бяспеку яны не зольныя, а насякомыя, цвіль і кляшчы будуць зноў вяртацца. Каб ніколі не сутыкнуцца з падобнымі непрыемнасцямі, рэкамендуецца раз на год здаваць свае дываны ў хімічную. Толькі прафесійныя сродкі зольныя глыбока пранікнуць у дыван, пазбавіць яго ад пылу і бруду, спор грыбка, як і лічынчак насякомых, а таксама прадэзынфіцыраваць.

Дапамога

РЭКОРДНАЯ СУМА АХВЯРАВАННЯЎ

Беларускі Чырвоны Крыж і ЕРАМ сабралі больш за 400 тысяч рублёў на барацьбу з COVID-19

Сумеснюю дабрачынную акцыю #TogetherAsOne Беларускі Чырвоны Крыж разам з ЕРАМ запусцілі яшчэ ў канцы красавіка. Менш чым за 2,5 тыдня ўдалося сабраць 429 902,48 беларускага рубля. Гэта рэкордная сума ахвяраванняў у рамках адной кампаніі за ўсю гісторыю работы Беларускага Чырвонага Крыжа.

Мэтай акцыі была закупка медыцынскай тэхнікі і сродкаў індывідуальнай аховы для тых, каму яны цяпер асабліва неабходны: урачоў, сацыяльных работнікаў інтэрнатаў, супрацоўнікаў і валанцёраў Чырвонага Крыжа, якія аказваюць дапамогу на даму.

Першае ахвяраванне ў 245 060 рублёў зрабіла ЕРАМ, прапанаваўшы сваім супрацоўнікам падтрымаць праграму Беларускага Чырвонага Крыжа па барацьбе з COVID-19. Яны пералічылі яшчэ 92 421 рубель, а IT-кампанія падвоіла гэту суму.

На частку атрыманых сродкаў ужо набыты рэнтгенаапарат для Гомельскай абласной інфекцыйнай клінічнай бальніцы, 20 бескантактных тэрмометраў для 16 дамоў-інтэрнатаў Гомельскай і Гродзенскай абласцей (у Мазыры, Рагачове і Навагрудку), а таксама 35 163 рэспіратары высокага класа аховы FFP2 і 6271 медыцынскі ахоўны камбінезон. Усе яны будуць таксама размеркаваны па рэгіёнах, штосць ўжо накіравана ў 26 устаноў аховы здароўя і 29 інтэрнатаў Брэсцкай, Віцебскай, Гомельскай і Мінскай абласцей. Напрыклад, 6000 рэспіратараў атрымалі медыкі Мінскай гарадской станцыі хуткай дапамогі.

На суму, якая засталася, Беларускі Чырвоны Крыж плануе набыць шматразовыя ахоўныя касцюмы, устойлівае ахоўнае абсталяванне на тры катэгорыі: С1 — 55-64,9 грама, С2 — 45-54,9 грама, С3 — 35-44,9 грама. Што датычыцца карысці, то ва ўсіх гэтых яках аднолькава. Не мае значэння і колер шаркуліны. Насычанасць колеру жаўтка — таксама неадназначны паказчык карыснасці.

Пылавая кляшчы

У дыванах, асабліва з доўгім ворсам, збіраецца вялікая колькасць пылу, у якім заводзяцца пылавая кляшчы — дэрматафагадзсы. Харчуюцца мікраскапічныя паразіты адмерлымі лускавінкамі чалавечай скуры, якія асядаюць у дыванах. Праблема ў тым, што экскрэмантаў за сваё жыццё гэтыя істоты вырабляюць у 200 разоў больш за ўласную вагу! Таксічныя прадукты жыццядзейнасці трапляюць у паветра,

ПРАВІЛЬНЫ ВЫБАР

Як не атруціцца курынымі яйкамі

Курыныя яйкі могуць пацягнуць істотныя праблемы для здароўя, калі, напрыклад, іх няправільна захоўваюць. Можна дайці да шпіталізацыі. Як не стаць ахвярай небяспечных бактэрыяў, якія могуць жыць на шаркуліне і пад ёй? Чаму еўрапейскія ўрачы забараняюць мыць яйкі? І чаму ў адных магазінах яны захоўваюцца ў халадзільніках, а ў іншых — на звычайных цёплых стэлажах?

На што звяртаць увагу?

Як правіла, самая вялікая яйкі прылаўка прадаюцца са штампам «СО». Літара «С» азначае «Сталовыя», а літара «О» — «Адборныя». Іх нясуць дарослыя куры. Больш дробныя яйкі ад маладзейшых нясушчак раздзяляюць на тры катэгорыі: С1 — 55-64,9 грама, С2 — 45-54,9 грама, С3 — 35-44,9 грама. Што датычыцца карысці, то ва ўсіх гэтых яках аднолькава. Не мае значэння і колер шаркуліны. Насычанасць колеру жаўтка — таксама неадназначны паказчык карыснасці.

Што спраўды важна — гэта дата вырабу яек. Найлепшыя яйкі — тыя, якім менш сямі дзён: яны лічацца дзятчыннымі. А далей бялок становіцца ўсё больш вадкі з-за разбурэння авамуцыну — пратэіну, які надае пругкасць. А ў жаўтку распадаюцца тлушчы і карысныя вітаміны, асабліва калі захоўваць яйкі няправільна.

Як захоўваць правільна?

У магазінах яйкі ляжаць часам у халадзільніку, а часам проста на паліцах. Як жа правільна іх захоўваць?

Блытаніна ўзнікла таму, што эксперты з ЗША і Еўрасаюза не змаглі прыйсці да адзінаго меркавання. У амерыканскай бальніцы штогод наступае мільён чалавек з сальманелёзам. Таму ўсе фермы абавязаны мыць яйкі і апрацоўваць іх дыяксідам хлору, а магазіны і грамадзяне павінны трымаць іх у халадзільніку пры тэмпературы не вышэй за +4 градусаў, каб сальманелы, якія трапілі пад шаркуліну, у халадзе не размнажыліся. Калі іх мала, гэта не страшна — імунітэт справіцца.

А ў Еўропе іншы падыход. Лічыцца, што падчас мыцця змываецца асабліва надшкарлупінная аба-

лонка — кутыкула, якая перашкаджае пападанню ў яйка хваробатворных бактэрыяў, у тым ліку і сальманелы. На Захадзе кур вакцынуюць, таму не патрабуецца захоўванне яек пры нізкіх тэмпературах.

У нас дапускаецца захоўванне яек без халадзільніка, але не даўжэй за 25 дзён. А ў халадзе іх можна трымаць аж тры месяцы. Праўда, у дзверцы халадзільніка яны столькі не правяжывуць — ім лепш у глыбіні на паліцы, дзе тэмпература стабільная.

Ці мыць перад гатаваннем?

Дзесяці настойваюць на старанным мыцці пад праточнай вадой, каб змыць сальманелы. У Еўропе, Аўстраліі і ЗША просяць гэтага не рабіць ні з яйкамі, ні з тухмакі куры. Бо сальманела не бярэць ні мыйныя сродкі, ні глыбокае замарозка — толькі высокія тэмпературы. Вадой нічога асабліва не змыець, толькі распырскваць бактэрыі па ўсёй кухні — і на чысты посуд, і на іншыя прадукты, і на адзенне. Таму перад гатаваннем яйкі лепш проста акуртна разбіць, а потым памыць рукі, нож і ўсё, да чаго датыкалася шаркуліна.

ШТО ЛЮДЗІ ПШУЦЬ

Была вайна

«Страшна чуць ад асобных «герояў», што яны гатовыя ўсё паўтарыць...»

Сённяшняя моладзь ведае пра вайну толькі з фільмаў, кніг ды ўспамінаў, дзе самяя каштоўныя — ад тых, хто яе перажыў.

Мая мама расказвала, што калі пачалася вайна, хлопцы з іх вёскі стварылі падпольную арганізацыю. Пачыналі з таго, што па ўсёй акрузе збіралі звесткі аб колькасці варажэй тэхнікі, аб перамяшчэннях немцаў і перадавалі партызанам.

У самой вёсцы, як згадвала мама, немцаў не было — хіба што наездзі, затое хапала паліцаў, якія стараліся выслужыцца перад новымі гаспадарамі. І таму, калі з часам падпольшчыкі пайшлі ў партызаны, гэтыя паліцаўчыкі як згадвала мама, немцаў не было — хіба што наездзі, затое хапала паліцаў, якія стараліся выслужыцца перад новымі гаспадарамі. І таму, калі з часам падпольшчыкі пайшлі ў партызаны, гэтыя паліцаўчыкі як згадвала мама, немцаў не было — хіба што наездзі, затое хапала паліцаў, якія стараліся выслужыцца перад новымі гаспадарамі.

Усё адбранае, адарваных ад родных, павезлі спачатку ў Казлоўшчыну, затым у Слонім, дзе, як тую скаціну, паганялі ў вагоны для перавозкі жывёлы. Тым, хто сядзеў ля скаціны, дыхаць было хоць трохі лягчэй. Ды і нешта ўбачыць можна было — праз шыкліну.

Спыняўся цяжкі радка. Людзей кармілі, абы не памерлі з голаду. Не хапала нават вады. А ўрэшце выгрузілі каля нейкага нямецкага мястэчка і далей паганялі пешшу. Пасялілі — рускіх, украінцаў, беларусаў (у кожнага з'явіўся свой парадкавы нумар) — у баракі за ключчым дротам...

Працавала мама, як і яе сябры па няхчасці, на ваенным заводзе, пад зямлёй, у некалькіх змен па дванаццаці гадзін. І днём хоць адчыніліся дзверы, таму дыхалася лягчэй, а вось ноччу ўсё было зачынена з мэтай маскіроўкі...

Сама ж праца была арганізавана так: нявольнікі сядзелі за доўгім канвеерам, па якім «паўзлі» снарады (у іх насыпалася ўзрыўчатка) і гранаты (там да шоўкавых нітак у ручках прымацоўвалася, як мама казалася,

невялікая пацёрка, неабходная для таго, каб граната ўзарвалася).

За работай і рабочымі вельмі пільна сачылі пажылыя немцы і немкі.

Але нават у такіх умовах дзятчаты прымуудраліся шкодзіць ворагам: у снарады недасыпалі пороху, ручкі гранат проста закручвалі, а тыя «пацёркі» хавалі ў кішэнях, а пасля кідалі ва ўнітаз.

Гэта было вельмі небяспечна, бо нявольнікаў білі ўжо за тое, што не спадабаўся позірк, за ўсмешку, за малейшую затрымку на канвееры... Усё там называлі «русішэ швайнэ». Да таго ж з імвой снарады паступалі такімі халоднымі, што на іх быў іней.

Мама тады прымарозіла пальцы і пасля ўсё жыццё балгася нават невялікага холаду ў рукі.

Кармілі ў лагеры дрэнна: на суткі давалі міску баладзі і кавалачка хлеба. У нядзелю не кармілі лічымі зусім. Тады вырочалі хіба тыя кавалачкі, якія нявольнікі прыхоўвалі ў набітыя стружакі матрасы, нават у брудную блізню.

Мама ўспамінала, як адзін бюргер выкінуў бочку сапсаваных селядцоў. І хоць пахлі яны, мякка кажучы, дрэнна, на гэта ніхто не звяжаў — ежа!..

А некай перад Вялікаднем нявольнікі ўбачылі, што на харчовым складзе выбіта акно. Заірнулі ў яго і ўбачылі кучу гародніны. Адна дзятчатына перагнулася да яе

Дзятчаты раён.

На сваім месцы

Прыклад з жыцця? Калі ласка.

Дарожна-будаўнічае ўпраўленне ў нашым раённым доўгі час існавала чыста намінальна — не ладзілі там справы. Колькасць працуючых — 36 чалавек, матэрыяльная база — амаль на нулі, гаражы і майстэрня — у прыставаўных памяшканнях, кантора — у будынку былога клуба...

Памятаю, як мой былы вучачка Валодзя Колесен пры сустрэчы «пахваліўся»: маўляў, прапаноўваю ўмя ўзначальніць гэту арганізацыю.

З аднаго боку, я жахнулася: ці справіцца, ці пацягнуць гэты малады чалавек воз наівяжэйшых праблем? (ДБУ на той час было самай адсталай арганізацыяй

у раёне...) А з іншага — я ведала гэтага чалавека з самага маленства. Рос ён у шматдзетнай сялянскай хлору, з хутара за некалькіх вёрстаў бегаў у нашу Капланецкую школу, дзе вылучаўся рэдкай акуртнасцю і дысцыплінай.

Пасля службы ў войску хлопца працаваў шафёрам, механікам па транспарце торфапрыветнага заводу, гаюльным механікам, завоначальнікам у вучышчы ў дарожна-будаўнічым тэхнікуме, у тэхналагічным інстытуце... Разумны, працавіты, адукаваны, ён павінен быў справіцца.

Аднак найперш — аб'ёмы работ і заробкі. Яны цяпер складаюць у сярэднім больш за 1100 рублёў у месяц, а таму не дзіва, што трымаюцца людзі за сваё ДБУ-31, ганаратца, што яго кіраўнік адзначаны званнем «Ганаровы дарожнік» і медалём «За працоўныя заслугі».

Ніна Бурко, Бярэзінскі раён.

Ужо адтуль Якуб Грынчук добраахвотна падаўся ў разведчыкі, стаў дапамагаць Чырвонай Арміі і польскім сябрам у вызваленні Польшчы.

...Група іх 25 жніўня 1944 года ўдала прызначыліся і стала дзейнічаць сумесна з канспірацыйнай арганізацыяй Рыпінскага павета, а 7 студзеня 1945-га Якуб Грынчук нараваўся на

ШТО ЛЮДЗІ ПШУЦЬ

Чалавек — чалавеку

КЛАСНЫЯ КІРАЎНІКІ ПАТРЭБНЫ НЕ ТОЛЬКІ Ў ШКОЛАХ

З першых дзён, колькіх вядома, малады кіраўнік вельмі сур'ёзна ўзяўся за справу: падабраў каманду аднамуціўцаў, наладзіў дысцыпліну, пачаў будаваць асфальтавыя заводы ў Васілеўшчыне, потым у Марціянаўцы, Градзянцы. Наянасаць будаўнічых матэрыялаў дазваляла нарошчываць аб'ёмы работ,

уводзіць у эксплуатацыю дарогі мясцовага значэння. Аднак асноўным аб'ектам, можна сказаць, тварам арганізацыі сталі 50 кіламетраў аўтарасы Мінск—Магілёў, па якой заўсёды прыёмна ехаць.

...А паралельна з развіццём матэрыяльнай базы шло сацыяльнае: семі дарожнікаў адсвяткавалі нававелле ў 24-кватэрным доме, потым — у 10 аднакватэрных. У прадрпрыемства з'явілася свая база для сапраўднага адпачынку — з магчымасцю рыбалкі, з лазняй, бильярдаў...

Аднак найперш — аб'ёмы работ і заробкі. Яны цяпер складаюць у сярэднім больш за 1100 рублёў у месяц, а таму не дзіва, што трымаюцца людзі за сваё ДБУ-31, ганаратца, што яго кіраўнік адзначаны званнем «Ганаровы дарожнік» і медалём «За працоўныя заслугі».

Ніна Бурко, Бярэзінскі раён.

Ужо адтуль Якуб Грынчук добраахвотна падаўся ў разведчыкі, стаў дапамагаць Чырвонай Арміі і польскім сябрам у вызваленні Польшчы.

...Група іх 25 жніўня 1944 года ўдала прызначыліся і стала дзейнічаць сумесна з канспірацыйнай арганізацыяй Рыпінскага павета, а 7 студзеня 1945-га Якуб Грынчук нараваўся на

ШТО ЛЮДЗІ ПШУЦЬ

Чалавек — чалавеку

ПОМНІК ЛЮБОВІ І ВЕРНАСЦІ

Хіба Уладзіміра не збаяўся... Яны пажадалі і вельмі добра, дружна жылі, працавалі, гадавалі дзяцей, а потым...

Ужо будучы на пенсіі, Рыма цяжка захварэла. І тады яе муж пакінуў досыць высокую і адказную пасаду — стаў даглядаць жонку.

...У памяці, як вазіў яе на працэдурі. Разам з некім з дзяцей, на калясцы, хворую спускалі на першы паверх, з ліфта на насілках выносілі да «хуткай», дзе яна адразу ж кіла на бок, крыху падбіралася пад сябе ногі, сухенькія рукі кіла пад галаву. Гэтая сцэна паўтаралася кожны раз.

Дык вось, калі праз цэнтральны ўваход зайсці ў Купалаўскі парк і збочыць улева, то проста спынішся перад адной авангарднай скульптурай. Называецца яна «Дзіця ў калысцы». Гэта — для ўсіх. Для мяне ж там... Рыма, якая ляжыць, падабраўшы ногі і паклаўшы рукі ліа твару.

А над ёю, захінаючы ад непагоды, уздымаюцца шаты дрэў. Дрэў, якія некалі, у далёкія гады маладосці, пасадзіў яе Уладзя.

А. Балюшка, г. Мінск.

ШТО ЛЮДЗІ ПШУЦЬ

Чалавек — чалавеку

ПОМНІК ЛЮБОВІ І ВЕРНАСЦІ

Хіба Уладзіміра не збаяўся... Яны пажадалі і вельмі добра, дружна жылі, працавалі, гадавалі дзяцей, а потым...

Ужо будучы на пенсіі, Рыма цяжка захварэла. І тады яе муж пакінуў досыць высокую і адказную пасаду — стаў даглядаць жонку.

...У памяці, як вазіў яе на працэдурі. Разам з некім з дзяцей, на калясцы, хворую спускалі на першы паверх, з ліфта на насілках выносілі да «хуткай», дзе яна адразу ж кіла на бок, крыху падбіралася пад сябе ногі, сухенькія рукі кіла пад галаву. Гэтая сцэна паўтаралася кожны раз.

Дык вось, калі праз цэнтральны ўваход зайсці ў Купалаўскі парк і збочыць улева, то проста спынішся перад адной авангарднай скульптурай. Называецца яна «Дзіця ў калысцы». Гэта — для ўсіх. Для мяне ж там... Рыма, якая ляжыць, падабраўшы ногі і паклаўшы рукі ліа твару.

А над ёю, захінаючы ад непагоды, уздымаюцца шаты дрэў. Дрэў, якія некалі, у далёкія гады маладосці, пасадзіў яе Уладзя.

А. Балюшка, г. Мінск.

ШТО ЛЮДЗІ ПШУЦЬ

Чалавек — чалавеку

ПОМНІК ЛЮБОВІ І ВЕРНАСЦІ

Хіба Уладзіміра не збаяўся... Яны пажадалі і вельмі добра, дружна жылі, працавалі, гадавалі дзяцей, а потым...

Ужо будучы на пенсіі, Рыма цяжка захварэла. І тады яе муж пакінуў досыць высокую і адказную пасаду — стаў даглядаць жонку.

...У памяці, як вазіў яе на працэдурі. Разам з некім з дзяцей, на калясцы, хворую спускалі на першы паверх, з ліфта на насілках выносілі да «хуткай», дзе яна адразу ж кіла на бок, крыху падбіралася пад сябе ногі, сухенькія рукі кіла пад галаву. Гэтая сцэна паўтаралася кожны раз.

Дык вось, калі праз цэнтральны ўваход зайсці ў Купалаўскі парк і збочыць улева, то проста спынішся перад адной авангарднай скульптурай. Называецца яна «Дзіця ў калысцы». Гэта — для ўсіх. Для мяне ж там... Рыма, якая ляжыць, падабраўшы ногі і паклаўшы рукі ліа твару.

А над ёю, захінаючы ад непагоды, уздымаюцца шаты дрэў. Дрэў, якія некалі, у далёкія гады маладосці, пасадзіў яе Уладзя.

А. Балюшка, г. Мінск.

Як ёсць, так ёсць

Як ёсць, так ёсць

Сваеякі Якуба Якаўлевіча Грынчука звярнуліся некалі ў ваенны архіў з просьбай паведаміць, якія ўрадавыя ўзнагароды меў загінуўшы...

Адказ з Падольска прыйшоў досыць хутка. Пра ўзнагароды ў ім, праўда, ні слова не было, але ж паведамылася, што загінуў сваеякі 7 студзеня 1945 года, што пахаваны ў вёсцы Янова Рыпінскага павета Варшаўскага ваяводства Польшчы.

Нарадзіўся Якуб Грынчук у вёсцы Грынкі на Слонімшчыне, вучыўся на слесара ў школьнай фабрычна-заводскага навучання, а калі немцы занялі Беларусь, стаў партызанскім сувязным: працуючы на чыгуначным пераездзе, адсочваў перамяшчэнні варажых эшалонаў, аж пакуль камандаванне не паклікала яго ў атрад...

Як ёсць, так ёсць

Як ёсць, так ёсць

Сваеякі Якуба Якаўлевіча Грынчука звярнуліся некалі ў ваенны архіў з просьбай паведаміць, якія ўрадавыя ўзнагароды меў загінуўшы...

Адказ з Падольска прыйшоў досыць хутка. Пра ўзнагароды ў ім, праўда, ні слова не было, але ж паведамылася, што загінуў сваеякі 7 студзеня 1945 года, што пахаваны ў вёсцы Янова Рыпінскага павета Варшаўскага ваяводства Польшчы.

Іваны-разведчыкі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
У канцы зімы восемдзесят дзевятага года, калі на азёрах яшчэ трымаўся тоўсты лёд, я накіраваўся ў Гарадок — самы паўночны раённы цэнтр. Я планаваў здымаць вэтрэра — аматара зімовай рыбалкі на адным з навакольных азёр. Спраўды, той раз Іван Дарошчанка, як запраўскі рыбак, быў апрануты ў цёплую ватуку і валёнкі, тузаў мармышкай каля лункі — ён лавіў акунёў, а я тым часам рабіў фотаздымкі. А потым мы пайшлі ў цёплую, утульную кватэру вэтрэра і пад чаёк прадоўжылі шчырую размову.
— Страх на вайне адчуваў пастаянна. Увясце, тры-чатыры дні — і палка як не было — згадваў франтавік. — Але ж я набыў вольт — ведаў, дзе ўзарвецца снарад. Ды і шэнціла, як без гэтага!
У разведвальным падраздзяленні яго называлі «аконным д'яблам», бо воін бяспрашна ўрываўся ў варажыя аковы, кідаўся ў рукапашную.
Анатоль КЛЯШЧУК.

«Звязда» працягвае праект «Дарогамі Славы», які запусціла сумесна з Музеем гісторыі Узброеных Сіл. У межах праекта мы апавядаем пра ваенны шлях поўных кавалераў ордэна Славы, якія нарадзіліся ў Беларусі або звязалі з ёй свой далейшы лёс.
Заклікаем вас, паважаныя чытачы: калі сярод ваших родных і блізкіх хтосьці або быў поўным кавалерам ордэна Славы, або асабіста іх ведаў і захаваў успаміны ці фотаздымкі, то дзядліцеся вашымі гісторыямі з намі! Наш адрас — вуліца Б. Хмяльніцкага, 10А, Мінск, 220013. Адрас электроннай пошты — info@zviazda.by. Ніводны ліст не застаецца без увагі!
Сёння мы згадваем жыццёвы шлях двух разведчыкаў. Яны цэзікі — Іван Шмея і Іван Дарошчанка. Родам яны з Віцебска і размешчанага побач з абласным цэнтрам Гарадоцкага раёна...

Іван ШМЕЯ

Ён нарадзіўся 29 чэрвеня 1922 года ў Віцебску. Рос у сям'і шматдзетнай — акрамя Івана, бацькі выхоўвалі яшчэ шасцёрых малых. Дзесьці ў 1930-я гады яго бацьку, Сцяпана Шмею, які быў служачым, перавялі на тагачаснае беларуска-польскае памежжа — у горад Дзяржынск. Там Іван скончыў дзясцігадовую школу, пасля працаваў у арцэлі.
Размеранае жыццё перапыніла вайна. Каб дакладна трапіць у войска, Іван Шмея змяніў дату нараджэння — прыбавіў сабе адзін год. Мэта спраўдзілася — юнака прызвалі. І адразу ж ён трапіў у гусчар баявых дзеляў. Вяваў на Заходнім, 2-м і 3-м Беларуска-польскім франтах. Стаў камандзірам аддзялення разведкі, зарабіў лычку малодшага сяржанта. Служыў у 366-м стралковым палку 126-й стралковай дывізіі. Асабліва ж хлопца адзначылі ў баях за Літву і Усходнюю Прусію.
Да ордэна Славы III ступені малодшы сяржант Шмея ішоў больш за тры гады. А пасля здзейсніў тры вельмі каштоўныя аперацыі літаральна за два тыдні ў кастрычніку

1944 года. 6 кастрычніка ён на чале разведвальнай групы здабыў інфармацыю аб пазіцыях нямецкіх войскаў на паўночны захад ад Шяўляя. Група наткнулася на засаду. Пачаўся бой. Разведчыкі знішчылі некалькі ворагаў. Праз некалькі дзён Іван Шмея асабіста падарваў гранатамі дзве нямецкія аўтамашыны. А ў якасці трафея група забрала з сабой кулямёт. Яшчэ праз некалькі дзён ён вярнуўся з задання са звесткамі пра сістэму нямецкай абароны блізу аднаго з невялікіх гарадоў.
...У студзені 1945 года баі ішлі ўжо на тэрыторыі Усходняй Прусіі. Малодшы сяржант Іван Шмея разам з групай разведчыкаў пранік у размяшчэнне гітлераўцаў, дзе адкрыў шквалны агонь. 11 немцаў так і засталіся там назаўжды. Іх камандзір і рэшт тых, хто застаўся ў жылых, здаліся ў палон. Камандаванне арміі адзначыла гэты ўчынак ордэнам Славы II ступені.
Зеніт славы для Івана Шмеі надыйшоў у красавіку 1945-га, калі савецкія войскі штурмавалі Кёнігсберг. Наш герой ужо атрымаў вайсковы званне старшыні, пры гэтым ён па-ранейшаму камандаваў аддзяленнем узвода пешай разведкі. Яго група ў адну

веснавую ноч здзейсніла вельмі дзёрзкі рэйд у тыл ворага. Вынікам гэтага сталі два знішчаныя кулямётныя разлікі, шэсць забітых аўтаматчыкаў. Назад разведчыкі вярнуліся цяжка награвашчаныя. «Улоў» атрымаўся немалы: 21 аўтамат і 30 вінтовак, а таксама 42 палонныя немцы. І, што вельмі каштоўна, быў адбіты склад з харчаваннем.

Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР ўзнагародзіў за гэты подзвіг Івана Шмею ордэнам Славы I ступені неўзабаве пасля заканчэння баявых дзеянняў — 29 чэрвеня 1945 года.

Іван Сцяпанавіч Шмея дэмабілізаваўся з войска праз год, у 1946-м. Вярнуўся дадому ў Дзяржынск. Атрымаў інжынерную адукацыю, пасля ўладкаваўся на адзін з мясцовых заводаў, затым перайшоў у паліўнічую гаспадарку. Ён удзельнічаў у Парадзе Перамогі 1985-га года, стаў адным з герояў фільма Канстанціна Сіманова «Ішоў салдат».
Іван Шмея памёр у студзені 1998 года. Памяць пра яго жывая ў Дзяржынску — на па-ранейшаму камандаваў аддзяленнем узвода пешай разведкі. Яго група ў адну

Іван ДАРОШЧАНКА

Жыццёвы шлях нашага другога героя пачаўся 5 мая 1922 года. Рос ён у сялянскай сям'і ў вёсцы Дубраўка Гарадоцкага раёна Віцебшчыны. Скончыўшы сем класаў, пайшоў працаваць. Вайна зашпала Івана Васілевіча, калі ён быў забойшчыкам на адной з вугальных шахтаў у Данбасе. Але пад акупацыю трапіў ужо ў роднай вёсцы. Там і вымушаны

быў застацца. Праўда, ненадоўга — улетку 1942-га Іван сышоў у лес, дзе далучыўся да Калінінскай партызанскай брыгады.
У Чырвоную Армію ён быў прызваны ў красавіку 1944 года. Яго накіравалі ў 14-ы стралковы полк 72-й стралковай дывізіі. Але за плячымі хлопца былі два гады партызанства, ён ужо меў досвед паспяховай дыверсійнай работы. Таму залічылі Івана Дарошчанку ў Узвод разведкі.

З ім і была звязана далейшая служба юнака: спачатку ён ваяваў на Ленінградскім, а пасля — на 1-м Украінскім фронце.
...Чэрвень 1944 года адзначыўся зацэпымі баямі ў прыгарадзе Ленінграда — пасёлку Белава, які цяпер уваходзіць у склад горада Сестрарэцк. Побач з ім лінія фронту знаходзілася яшчэ з верасня 1941 года. Менавіта адсюль улетку 1944-га, калі была прарвана блакада Ленін-

Гэта і стала падставой для таго, каб Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР выдаў указ аб ўзнагароджанні Івана Дарошчанкі ордэнам Славы I ступені. Поўным кавалерам ён стаў 27 чэрвеня 1945 года — праз тры дні пасля ўдзелу ў слаўным Парадзе Перамогі на Краснай плошчы ў Маскве.

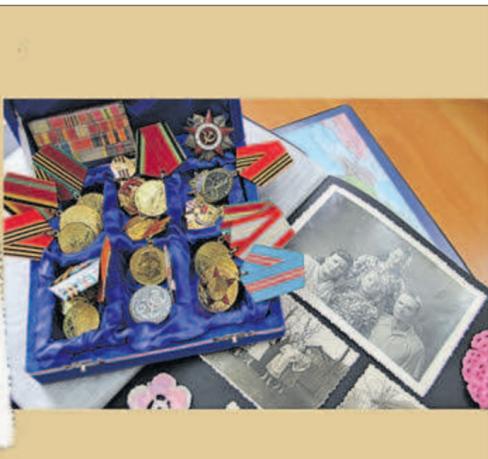
Пасляваенны лёс Івана Дарошчанкі склаўся няпростым. На родную Гарадошчанку ён вярнуўся толькі ў канцы 1970-х гадоў. Некаторы час працаваў у саўгасе «Заазерскі». Памёр ён 28 жніўня 2002 года. Апошні спачын старшага сяржанта Дарошчанка знайшоў на могілках пасёлка Езэрышча. Імя Івана Дарошчанкі носіць Гарадоцкі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж сельскагаспадарчай вытворчасці.
Валярыян ШКЛЕННІК, Анатоль КЛЯШЧУК (фота).

75-годдзе Вялікай Перамогі

ДЗЕВЯЦЬ ІМГНЕННЯЎ ВАЙНЫ

Судэксперты Магілёўскай вобласці згадалі ваеннае мінулае сваіх гераічных дзядоў

Паглядзець на вайну вачамі продкаў вырашылі супрацоўнікі і грамадзянскі персанал упраўлення Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз па Магілёўскай вобласці і яго тэрытарыяльных падраздзяленняў. Разглядаючы пажоўклыя ад часу фота зусім яшчэ маладых салдат і камандзіраў, яны пазнавалі ў іх сваіх таварышаў па рабоце і, здаецца, бачылі іх зусім з іншага боку.

— Ідэю з задавальненнем падхапілі, і той матэрыял, што ўжо назапашаны, цяпер актыўна папулярызуецца, — кажа ініцыятар праекта «Героям прысвячаецца» галоўны спецыяліст упраўлення па рабоце са СМІ Ірына РАЧОЎСКАЯ. — Сямейныя гісторыі аказаліся цікавымі не толькі для нашых супрацоўнікаў. Дачка галоўнага спецыяліста упраўлення каардынацыі службовай дзейнасці **Вольгі Часлаўскай** стала ўдзельніцай тэлемарафона канала «Беларусь 4. Магілёў» — «Шляхі Перамогі». Яна расказала з экрану, як змагаўся яе прадед Анатоль Міхайлавіч Сянькоўскі. Ён быў партызанам, пэўны час камандаваў узводам атрада 3-га батальёна брыгады Кірылава. За адвагу і мужнасць быў узнагароджаны ордэнам Айчынай вайны I ступені. У мірных час ажыццявіў сваю мару і, нягледзячы на інваліднасць, стаў пераключальнікам машыністам. У 1971 годзе яго паспехі ў працы былі адзначаны Ганаро-

вай граматай Вярхоўнага Савета БССР.
Пакуль сабрана дзевяць гісторыяў, дзевяць прыкладаў мужнасці, дзевяць імгненняў вайны. Ірына запісала асобна кожны з гэтых аповедаў. Цалкам іх можна прачытаць на сайце Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз.
— Сёлета адзначаецца 75-я гадавіна Перамогі, і было немагчыма застацца ўбаку, тым больш што вайна закрунула кожную сям'ю і ў кожнага нашага супрацоўніка ёсць свая сямейная ваенная гісторыя. З гадамі памяць сцірае факты, а хочацца захаваць іх для нашчадкаў, — кажа яна. — Мы разам зачыталі гэтыя гісторыі, абмяркоўвалі іх. Высвятлялася, што

чысьціць дзядулі ваявалі ў адным або суседніх партызанскіх атрадах. Гэта было спраўднае адкрыццё. Некаторыя прыносілі кнігі з успамінамі відэаў, а там нехта знаходзіў прозвішчы і свае продкаў. Калегі абменьваліся інфармацыяй, нешта пазначалі для сябе. **Начальнік упраўлення Дзяржкамтэта судовых экспертыз па Магілёўскай вобласці палкоўнік юстыцыі Яраслаў ФЕДАРЫНЧЫК** прызнаўся, што яму было цікава чытаць пра дзядуляў сваіх супрацоўнікаў і праводзіць паралелі. Некаторыя — нават знешня — амаль копія сваіх продкаў. Мы сталі больш ведаць аднаго аднаго, пра нашы сем'і. І гэта вельмі важна, каб было адчуванне агульнасці, сяброўскага

пляча, а таксама таго, што і мы маем прамае дачыненне да Вялікай Перамогі.
Дзед начальніка упраўлення фінансаў і тылу Паўла Мышкоўскага Уладзімір Архіпавіч Іваноў ваяваў у складзе 600-га партызанскага атрада ў Бялыніцкім раёне. Доўгі час гэта была адзіная інфармацыя, вядомая ўнуку. Але аднойчы падчас расследавання чарговай крзімнай справы ён, яшчэ калі быў мільцыянерам, пазнаёміўся з чалавекам, які ведаў дзеда. Высвятлілася, што Уладзімір Архипавіч быў камандзірам разведроты і фашысты абцаці за яго галаву вялікую суму грошай, якіх хапіла б на карову. Гэтыя звесткі пацвердзіліся ў Нацыянальным архіве. Доказам стала

і публікацыя ў газеце «За камуністычную працу» 1970-х гадоў, якую знайшоў у бібліятэцы сын Паўла Мышкоўскага. У верасні 1943 года партызаны штурмавалі Бялынічы, і Уладзімір Іваноў знішчыў у баі дзве машыны і калі дваццаці гітлераўцаў. Наогул за час вайны мужчына партызан падарваў пяць эшалонаў і ліквідаваў вялікую колькасць фашыстаў. За свае подзвігі ён быў ушанаваны ордэнам Чырвонай Зоркі, медалімі «За баявыя заслугі» і «Партызану Айчынай вайны» II ступені.

Дзядуля начальніка аддзела судова-гісталагічных экспертыз упраўлення Наталлі Карманавой Павел Канстанцінавіч Патапаў ў 1943 годзе ў складзе трэцяга атрада партызанскага палка займаўся дыверсійнай дзейнасцю на тэрыторыі Магілёўскай вобласці. А з чэрвеня 1944 года ён ужо ваяваў у дзюночай арміі ў якасці сувязіста-тэлефаніста 882-й стралковай роты — наводзіў і выпраўляў лініі сувязі паміж штабам палка і стралковымі батальёнамі. У раёне плацдарма ракі Нараў ён 30 разоў аднаўляў пад камандаваннем з батальёнамі, за што атрымаў медаль «За адвагу». Нашчадкі беражліва захоўваюць дакументы і шматлікія ўзнагароды героя, сярод якіх ордэны Чырвонай Зоркі і Айчынай вайны I ступені, медалі «Партызану Айчынай вайны» II ступені, медаль «За Перамогу над Германіяй ў Вялікай Айчынай вайне 1941—1945 гадоў».

Іван Іванавіч Рудакоўскі, дзед супрацоўніка ДКСЭ Максіма Ласякова, нават прыпісаў сабе паўгода, каб трапіць на фронт. Вяваў мінамётчыкам 771-га стралковага палка 137-й стралковай дывізіі 48-й арміі 2-га Беларускага фронту. Аднойчы пры наступленні Чырвонай Арміі ён абяшчодзіў нямецкі дот, здолыўшы непрыкметна падпаўці да яго і закінуць гранату ў амбразуру. Баявы шлях вэтрэра адзначаны ордэнамі Айчынай вайны II і I ступеняў, медалімі «За баявыя заслугі» і «За перамогу над Германіяй ў Вялікай Айчынай вайне 1941—1945 гадоў».

У начальніка упраўлення спецыяльных экспертыз Ігара Чарствага шмат франтавікоў і па мацярынскай, і па бацькоўскай лініі. **Дзед Аляксей Гаўрылавіч Лісіцын** прайшоў усю вайну ад пачатку да канца, удзельнічаў у кровапралітых баях на Волхавскім фронце, пры вызваленні Ноўгарада. За гераізм у баях на тэрыторыі Прыбалтыкі быў узнагароджаны медалём «За адвагу», а за баі па вызваленні Чэхіі атрымаў ордэн Чырвонай Зоркі. Сярод яго ўзнагарод таксама ордэн Айчынай вайны II ступені, медаль «За перамогу над Германіяй ў Вялікай Айчынай вайне 1941—1945 гадоў», а таксама дзве падзкі Вярхоўнага Галоўнакамандуючага.

Дзед старшага эксперта Бабруйскага міжраённага аддзела ДКСЭ Дзяніса Гаварака — да таго ж трапіў у дзюночую армію, паслеў павяваў у партызанам. Чатыры разы быў ранены ў баях, за свае подзвігі двойчы ўзнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі, ордэнамі Айчынай вайны II і I ступеняў і медалём «За адвагу».

Начальнік Касцюковіцкага міжраённага аддзела ДКСЭ Арцём Стажкоў ганарыцца адначасова і дзедам, і прадедам. Прадзед Мікіта Макаравіч Стажкоў спачатку таксама партызаніў, а потым ваяваў у дзюночай арміі браньбойшчыкам. У адным з баёў у чэрвені 1944-га вынес з поля бою параненага камандзіра. За свае дзеянні атрымаў медаль «За адвагу». Але да Перамогі не дажыў — загінуў у студзені 1945-га. Затое **дзед Аляксей Аляксандравіч Гарайнаў**, дайшоў да Берліна. У студзені 1945 года пры выкананні баявога задання па дастаўцы абсталявання для сувязі старшага лейтэнанта Гарайнава параніла. Але ён адмовіўся ад шпіталізацыі і працягваў камандаваць сваім падраздзяленнем. За гэты подзвіг ён быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі. Сярод баявых ўзнагарод Аляксея Гарайнава таксама медалі «За вызваленне Варшавы», «За ўзяцце Берліна» і «За баявыя заслугі».

А вось дзядуля і бабуля галоўнага спецыяліста упраўлення каардынацыі службовай дзейнасці Алены Гарчак вярнуўся з вайны ў ордэнам Айчынай вайны II ступені і іншымі ўзнагародамі.
— Як высветлілася, яшчэ шмат у яго з нашых супрацоўнікаў ёсць што расказаць пра сваіх гераічных дзядоў і прадедаў. І мы абавязкова працягнем гэты праект, — кажа Ірына Рачоўская. — Магчыма, яго фармат крыху зменіцца, але мы павінны захоўваць памяць аб Вялікай Айчынай вайне. Гэта той матэрыял, які іскрава сведчыць пра гераізм нашага народа. Важна, што гэтыя героі вайны — не нейкія невядомыя нам асобы, а жывыя або ўраджэнцы нашай вобласці, нашы дзядулі і бабулі. Яны набліжаны Перамогу і, цяпер іх унукі сталі афіцэрамі і працуюць на карысць сваёй Радзімы.
Налі ЗІГУЛЯ, Фота з архіва упраўлення Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз па Магілёўскай вобласці.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по объекту строительства «Многоквартирные жилые дома в микрорайоне Чижовка-6А в границах улиц Уборевича—Живевских—Корзюки». Жилой дом № 4 по генплану

Информация о застройщике:
Государственное производственное объединение «Минскстрой» 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 13а; режим работы: пн-чт – с 8.30 до 17.45, пт – с 8.30 до 16.30, переерыв 13.00–14.00; тел.: 327-52-36, 226-03-01.
Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение 3 лет, предшествующих опубликованию настоящей проектной декларации, с указанием фактических сроков строительства:

- жилой дом № 60 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: июль 2017 г. – февраль 2019 г.;
- жилой дом № 58 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: январь 2018 г. – февраль 2019 г.;
- жилой дом № 56 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: ноябрь 2017 г. – март 2019 г.;
- жилой дом № 70 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: июнь 2018 г. – сентябрь 2019 г.;
- жилой дом № 68 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: сентябрь 2018 г. – октябрь 2019 г.;
- жилой дом № 72 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: январь 2019 г. – декабрь 2019 г.

Информация об объекте строительства:
ГПО «Минскстрой» осуществляет строительство объекта «Многоквартирные жилые дома в микрорайоне Чижовка-6А в границах улиц Уборевича—Живевских—Корзюки». Жилой дом № 4 по генплану.

Сведения об этапах строительства и сроках его реализации:
Начало строительства – 22 апреля 2020 года.
Предполагаемый срок ввода объекта в эксплуатацию в соответствии с ПОС – 5 февраля 2021 года.

Результат государственной экспертизы проектной документации:
Положительное экспертное заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» от 24.02.2020 №36-15/20.

Сведения о месте нахождения объекта строительства:
г. Минск, территория в границах улиц Уборевича—Живевских—Корзюки.

Характеристика объекта строительства:
Проектм предусмотрено строительство трехсекционного 9-этажного 105-квартирного жилого

дома в конструкциях серии М464-В1, с техническим подпольем, теплым чердаком и плоской рулонной кровлей с организованным внутренним водостоком, востроенным помещением товарищества собственников на первом этаже здания. Во всех квартирах предусмотрена полная планировка, организованы жилые комнаты, кухни, прихожие, санузлы, летние помещения. В квартирах на 1-м этаже под лоджиями предусмотрены погреба с доступом через люки по металлическим лестницам. Чистовая отделка квартир предусматривает окраску акриловыми красками потолков и стен в санузлах; оклейку обоями в жилых комнатах, коридорах, прихожих, кухнях, кладовых. Полы в жилых комнатах, коридорах, прихожих, кладовых, кухнях квартир – линолеум на теплозвукоизолирующей подоснове; в санузлах – керамическая плитка. Наружные стены здания застроены из трехслойных сборных железобетонных панелей энергоэффективным утеплителем; внутренние стены – из сборных железобетонных панелей. Окна: деревянный профиль, заполнение – двухкамерные стеклопакеты. Устройством мусоропровода проектом не предусмотрено.

Количество объектов долевого строительства, предлагаемых для заключения договоров:
Предлагается 105 объектов долевого строительства для заключения договоров.

Цены на объекты долевого строительства
Ориентировочная стоимость строительства 1 квадратного метра общей площади объектов долевого строительства с выполнением внутренних отделочных работ в текущих ценах для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, составляет:

- 1 243,98 белорусского рубля (для нормируемой площади жилого помещения);
- 1 850,00 белорусского рубля (для площади жилого помещения, превышающей нормируемую).

Условия оплаты:
Первоначальный взнос при условии оплаты согласно графику платежей составляет 30 % от стоимости объекта долевого строительства, оплата должна быть произведена дольщиком в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в местном исполнительном и распорядительном органе.

В соответствии с решениями Мингорисполкома от 07.03.2019 № 667 «О мерах по выполнению задания по вводу в эксплуатацию жилых домов в г. Минске в 2019 году, по строительству жилых домов для многодетных семей», от 14.11.2019 № 3526 «Об изъятии, предоставлении, прекращении существования земельных участков и разрешении строительства» и от 16.04.2020 № 1179 «О мерах по выполнению задания по вводу в эксплуатацию жилых домов в г. Минске в 2020 году» договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться с гражданами,

состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, преимущественно многодетных семей, по направлениям административных районов г. Минска.

Права застройщика на земельный участок:
Свидетельство (удостоверение) № 500/1355-9990 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него 24 апреля 2018 года. Земельный участок площадью 0,3232 га.

Свидетельство (удостоверение) № 500/1739-3120 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него 24 апреля 2018 года. Земельный участок площадью 6,3137 га.

Количество в строящемся жилом доме самостоятельных частей, передаваемых застройщиком дольщикам после утверждения акта приема-передачи многоквартирного жилого дома: общее количество квартир – 105 шт., в т.ч. однокомнатных – 16 шт., двухкомнатных – 52 шт., трехкомнатных – 28 шт., четырехкомнатных – 9 шт.

Сведения о составе общего имущества многоквартирного жилого дома, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после приема в эксплуатацию жилого дома и передачи объектов долевого строительства дольщикам: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыша, технические этажи и подвал, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и нежилых помещений, а также элементы озеленения и благоустройства.

Сведения о договоре строительного подряда, заключенного с застройщиком: договор строительного подряда от 16.04.2020 № 260с-04-20, генподрядчик – ПАО «БТБ».

Условия ознакомления с объектом долевого строительства и ходом работ по нему: ознакомиться можно в офисе застройщика ГПО «Минскстрой».

Заявления о долевом строительстве жилых помещений будут приниматься (регистрароваться) через 5 календарных дней, а договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться через 7 календарных дней после опубликования настоящей декларации в кабинете 105, по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А, непосредственно с гражданами, подавшими заявления, либо с их представителями, действующими на основании доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Заместитель генерального директора Д. В. Гуриненко

20 мая 2020 г.

19.06.2020 года в 11.00 Светлогорский районный исполнительный комитет проводит открытый аукцион по продаже незавершенного строительства жилого дома и права заключения договора аренды земельного участка

Аукцион состоится в зале заседаний райисполкома по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, д. 1, 2-й этаж

№ лота	Наименование лота	Назначение участка	Начальная цена	Сумма задатка
1	Незавершенное строительство незаконноорганизованного жилого дома с инвентарным номером 342/У-47164, готовностью 7 %, жилой газосиликатный, гараж бетонный, летняя кухня кирпичная, погреб, уборная, беседка, ворота, калитка, ограждения, расположенные по адресу: Гомельская область, Светлогорский район, г. Светлогорск, ул. Березинская, д. 32, на земельном участке с кадастровым номером 3250501000010000321 площадью 0,0987 га и с правом заключения договора аренды этого земельного участка сроком на 50 лет	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания) жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме))	24257 руб. 52 коп. (в том числе 21324,02 руб. – нач. цена незавершенного строительства жилого дома, 2737,13 руб. – нач. цена права заключения договора аренды, 196,37 руб. – расходы на оценку)	2425 руб. 75 коп.

Условия продажи: победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся обязан:

- возместить бывшему собственнику 88,62 % от суммы, полученной от продажи предмета аукциона, за вычетом расходов на оценку не завершенного строительством жилого дома;
- внести плату (часть платы в случае предоставления Светлогорским районным исполнительным комитетом расщетки ее внесения в установленном порядке) за право заключения договора аренды земельного участка путем перечисления средств на бюджетный счет районного финансового отдела № 87;
- ВУ55АКВВ360429000016000000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк», г. Минск, БИК АКВВВ2YX, УНП 40055165, наименование платежа – 04002, за вычетом суммы, подлежащей возмещению бывшему собственнику;
- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, выполнить иные обязательства, указанные в протоколе аукционных торгов; после совершения указанных действий, но не позднее 2 рабочих дней, заключить со Светлогорским районным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка;
- в течение 2 месяцев со дня заключения договора аренды земельного участка и получения решения Светлогорского районного исполнительного комитета от 28 февраля 2020 г. № 387 обратиться в Светлогорское бюро Речничского филиала республиканского унитарного предприятия «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за государственной регистрацией возникновения прав, ограничений (обременений) права на земельный участок. При невыполнении данного требования, вышеуказанное решение считается утратившим силу; заключить со Светлогорским райисполкомом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок со дня подписания государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) права на земельный участок;
- получить в установленном порядке разрешительную документацию на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство одноквартирного жилого

дома в срок, не превышающий одного года со дня государственной регистрации возникновения прав, ограничений (обременений) права на земельный участок;

- юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю — в течение шести месяцев, а гражданину — в течение одного года со дня утверждения, в установленном порядке проектной документацией на строительство одноквартирного жилого дома приступит к занятию земельного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления;
- завершит строительство одноквартирного жилого дома в сроки, определенные частью второй пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 87;
- К участию в аукционе допускаются: гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя), подавшее заявление на участие в аукционе и заключившее соглашение со Светлогорским райисполкомом, с приложением следующих документов:
 - документ, подтверждающий внесение задатка, с отметкой банка. Задаток перечисляется на расчетный счет райисполкома № BY27AKBB36044290020443200000 в ЦБВ № 322 Филиала № 312 ОАО «АСБ «Беларусбанк», БИК АКВВВ2Y1312, УНП 40001977, Светлогорский райисполком; назначение платежа – задаток на аукцион. Сумма задатка победителя аукциона засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона;
 - гражданином – копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
 - представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – доверенность, оформленная в соответствии с требованиями законодательства;
 - представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
 - представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть

произведена в течение года до подачи заявления об участии в аукционе), либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, доверенности или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. Документы, составленные за пределами Республики Беларусь в соответствии с законодательством иностранного государства, должны быть легализованы, если иное не предусмотрено законодательством.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Консолидованными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

Документы для участия в торгах принимаются по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, каб. 31, отдел экономики райисполкома с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по рабочим дням с даты опубликования извещения до **16.06.2020 включительно**. Заключительная регистрация в день аукциона с 10.00 до 11.00 по адресу: г. Светлогорск, пл. Центральная, д. 1, каб. 31 (3 этаж, правое крыло). Телефон: 8 (02342) 90839, 72065.

Условия проведения аукциона – наличие не менее двух участников, при наличии одного участника предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Порядок осмотра на местности земельных участков: выезд по желанию, предварительное ознакомление с земельно-кадастровой документацией всеми желающими.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконноорганизованных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 № 220 «О некоторых мерах по реализации Указа Президента Республики Беларусь от 26 декабря 2017 г. № 463».

Публичная оферта (предложение) на изменение порядка уменьшения ставки дохода по вкладу в связи с изменением ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь до 8 % годовых

1. ОАО «АСБ Беларусбанк» устанавливает, что условия ставки дохода, указанной в договоре банковского вклада (депозита), в связи со снижением с 20.05.2020 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь до 8 % годовых (Постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 13.05.2020 № 151) осуществляется с 21.06.2020 по следующим банковским вкладам (депозитам) в белорусских рублях:

- срочный банковский вклад «Премияльно-накопительный «Детский» (проценты по вкладам, открытым с 13.11.2015 по 31.03.2016 (включительно));
- срочный банковский вклад «Жилищно-накопительный» (проценты по вкладам, открытым по 28.10.2018 (включительно));
- банковский целевой вклад «Полечение» (проценты по вкладам, открытым по 31.01.2016 (включительно)).

Установленный порядок применяется к вышеуказанным банковским вкладам (депозитам) в случае, если по ним по состоянию на 21.06.2020 не начислена положенная процентная ставка или доход по вкладу не начисляется в размере ставки вклада до востребования.

2. Акцептом публичной оферты (предложения), указанной в пункте 1, является получение вкладчиком в полном объеме процентов по вкладу за период с 20.05.2020 до даты изменения процентов по вкладу – 21.06.2020.

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте www.belarusbank.by и в отделениях «Беларусбанка»

Сокращенность и возврат вкладов гарантируются в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 11.01.2019, выданная Национальным банком Республики Беларусь, УНП 100325912.

Процентная ставка по вкладам (депозитам) может быть изменена банком в одностороннем порядке в соответствии с договорами банковских вкладов (депозитов).

Страховые полисы: карта международного моторного страхования «Зеленая карта» серии ВУ07 № 13443273-13443282, 13443253-13443262, 13442977-13442986; по добровольному страхованию от болезни и НС на время поездки за границу серии БА № 1045510-1045519, 1055714-1055723, 1055736, 1055738-1055743, по добровольному страхованию «Универсальный» серии ПЕ № 0266367-0266376, 0266347-0266356, 0157179-0157188, по ОСГО ВТС РЕ серии ВА № 8977216-8977225, 8993199-8993208, 8993221-8993228, по комбинированному жилищному страхованию серии ПИК № 024802-024806, 019486-019489, 006288-006292 страховой компании ЗАОС «Промтрансинвест» считать надлежащими в связи с утерей.

УНП 100357923

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ПЯТНАДЦАТОГО ВЫПУСКА ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ДАТЧ СТАР» ТАВАРИШТА ЗА АБМЕЖАВАНЙ АДКАЗНАСЦО «ДАТЧ СТАР»

1. Полное наименование: на русском языке – общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – товарищество с абмежаванай адказнасцю «ДАТЧ СТАР».

Сокращенное наименование: на русском языке – ООО «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – ТАА «ДАТЧ СТАР».

2. Иностранное общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» было зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета (далее – Мингорисполком) от 9 сентября 2008 года № 202 в ЕГР за № 191061436. В связи с изменением наименования Мингорисполкомом 10 августа 2015 года внесена запись о государственной регистрации общества с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» (далее – Эмитент) за № 191061436.

Место нахождения Эмитента: Республика Беларусь, 220069, г. Минск, проспект Дзержинского, д. 19, пом. 860. Тел./факс (017) 337 69 10. E-mail: gh-dom@mail.ru. Сайт Эмитента в глобальной сети интернет: www.grandhouse.by.

3. Основным видом деятельности Эмитента является управление недвижимым имуществом.

4. Сумма зарегистрированного уставного фонда Эмитента составляет 4433,10 (четыре тысячи четыреста тридцать три) белорусских рубля 10 копеек.

5. Общій обсяг п'ятнадцатого випуску жилищних облигацій Емітента становить 980 000,00 (дев'яносто восьми тисяч дев'яносто тисяч) белорусських рублів 00 копеек. Кількість емітнрених облигацій становить 380 (триста вісімдесят) штук.

Номинальная стоимость жилищной облигации пятнадцатого выпуска составляет 2600,00 (две тысячи шестьсот) белорусских рублей 00 копеек и имеет эквивалент номинальной стоимости, равный одному метру квадратному общей площади жилого помещения в 1–3-й секции в строящемся объекте «Многоквартирный жилой дом с подземной гараж-стоянкой (№ 1 по генплану в квартале пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмельского) со встроено-пристроенными объектами обслуживания населения». И очередь строительства, 6–11 секции, II очередь строительства, секция 1–3).

6. Обязательства Эмитента по жилищным облигациям пятнадцатого выпуска обеспечиваются залогом недвижимого имущества. Обеспечение исполнения обязательств Эмитента действует в течение всего срока обращения жилищных облигаций, а также в течение трех месяцев после окончания срока обращения жилищных облигаций, за исключением случаев исполнения обязательств по облигациям в полном объеме до истечения указанного трехмесячного срока.

7. Номера счетов Эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при размещении жилищных облигаций:

- № BY47АЕВК3012004575850000000 в ЗАО «БТА Банк», г. Минск, БИК АЕВКВ2YX;
- № BY90ММВН30120336400109330000 в ОАО «Банк Дабрабыт», г. Минск, БИК ММВВН2Y2.

8. Депозитарное обслуживание Эмитента осуществляет депозитарий – республиканское унитарное предприятие «Республиканский центральный депозитарий ценных бумаг».

Место нахождения депозитария Эмитента: 220004, г. Минск, ул. Мельникова, д. 2, 4-й этаж;

Дата и регистрационный номер депозитария Эмитента как юридического лица, наименование регистрирующего органа: № 100967318 от 6 марта 2003 года, Мингорисполком.

Номер специального разрешения (лицензии) № 02200/5200-4-1111 на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, выдан Министерством финансов Республики Беларусь.

9. С более подробной информацией и с проспектом эмиссии жилищных облигаций визуально можно ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) с 10.00 до 17.00 в открытом акционерном обществе «Интертрат групп» по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, д. 28А, комн. 513.

Директор Д. Г. Заморец
Главный бухгалтер Н. Б. Гусева

Ликвидатор Торгового унитарного предприятия «Обухово-Сервис» ИП Вакulich И. А. сообщает о проведении ТОРГОВ по продаже имущества ТУП «Обухово-Сервис»

№ лота 1 **Наименование лота, его местонахождение:** полуциркуль-платформа, MAZ 938662, 2010 г. в., VIN УМ338662А0010309, Гродненский район, д. Обуховичи. **Начальная цена продажи лота:** 4019,40 рубля (с НДС). **Сумма шага аукциона:** 200,97 рубля (5 % от начальной цены). **Размер и порядок внесения задатка:** задаток: 200,97 рубля (5 % от начальной цены).

№ лота 2 **Наименование лота, его местонахождение:** седельный тягач MAZ 6430A5-320-010, 2011 г. в., VIN УМ3430A5B000021, Гродненский район, д. Обуховичи. **Начальная цена продажи лота:** 22 285,40 рубля (с НДС). **Сумма шага аукциона:** 1124,27 рубля (5 % от начальной цены). **Размер и порядок внесения задатка:** задаток: 1124,27 рубля (5 % от начальной цены).

№ лота 3 **Наименование лота, его местонахождение:** седельный тягач MAZ 642205, 2010 г. в., VIN УМ3642205А0003113, Гродненский район, д. Обуховичи. **Начальная цена продажи лота:** 13 988,80 рубля (с НДС). **Сумма шага аукциона:** 699,44 рубля (5 % от начальной цены). **Размер и порядок внесения задатка:** задаток: 699,44 рубля (5 % от начальной цены).

Продавец по всем лотам: ТУП «Обухово-Сервис», тел. 8(029)3667568, тел./факс (0152)393313. **Организатор торгов:** ликвидатор ТУП «Обухово-Сервис», Вакulich И. А. **Дата, время, место и форма проведения торгов по всем лотам:** Торги проводятся в форме аукциона, открытого по составу участников и по форме подачи предложений о цене.

Торги состоятся 29.05.2020 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Лепелева, 12-32. Срок возможного отказа от проведения торгов – до 28.05.2020.

До подачи заявки претенденту необходимо перечислить задаток в безналичном порядке по следующим платежным реквизитам: р/с BY33AKBB30120042101714000000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк», БИК АКВВВ2YX, УНП 500504988, ТУП «Обухово-Сервис».

Заявления на участие в аукционе с приложением платежного поручения, подтверждающего внесение задатка, а также: для юридического лица – заверенной копии свидетельства о гос. регистрации; для индивидуального предпринимателя – заверенной копии свидетельства о гос. регистрации; для физ. лица – копии паспорта, принимаются с момента выхода на стоящее объявление до 12.00.05.2020 по адресу: 230001 г. Гродно, д/л, 26, или по факсу (0152)393313, а также по электронной почте: i.vakulich1991@mail.ru.

Победитель торгов либо в случае, когда предмет аукциона предлагается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов, возмещает задатки, связанные с организацией и проведением торгов.

Победителем является участник, предложивший наибольшую цену покупки. Договор купли-продажи предмета торгов заключается с победителем не позднее 10 дней со дня проведения торгов. Победитель торгов обязан оплатить стоимость покупки в течение 30 дней после подписания протокола. Получить полную информацию о порядке и условиях проведения торгов, о предмете торгов можно в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Гродно, ул. Лепелева, 12-32, тел. (029)3667568, тел./факс (0152)393313. Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни с 9.00 до 17.00 с предварительным согласованием даты и времени.

Организатор торгов ЗАО «Белреализация» уведомляет, что назначенные на 16.06.2020 г. публичные торги в форме аукциона по продаже имущества ОАО «СПРС» (УНП 600072670) по лоту «Здание нежилое (инв. № 644/С-53514) площадью 344,40 кв. м, расположенное по адресу: Минская область, Солигорский район, г/п Старобин, ул. Лесная, 7/1», отменены. Извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звезда» от 16.05.2020 г. и на сайте БЕЛГОРБУ.В.

Извещение о проведении 10 июня 2020 года повторных торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
«Технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники» с инв. № в ЕПРНД 16026-162566 общей площадью 9 270,6 кв. м (назначение: сооружение специализированного склада, хранения; **составные части и принадлежности:** технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники – литер А, состоящая из подъезда, трех покрытий, трех бортов, технологической площадки, дорожки, ограждения).

Сведения о земельном участке: площадь – 1,6243 га, кадастровый номер – 623650100001005212.

Местонахождение – Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, г. Заславье, ул. Заводская, 17

Начальная цена – 1 311 841,00 бел. руб. с учетом НДС

Сумма задатка – 131 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253. **Организатор торгов:** государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результатов аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуального предпринимателя; копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» – № BY34 PPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Мингорисполком ОАО «БПС-Сбербанк», 220035, г. Минск, пр. Машерова, 80, БИК PPSB2YX, УНП 190398583 с срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проходят аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а высшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и акте приема НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, либо если участник является только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы задатка за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 10 июня 2020 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляется с 21.05.2020 по 08.06.2020 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-58.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 388-43-58, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ТРИНАДЦАТОГО ВЫПУСКА ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ДАТЧ СТАР» ТАВАРИШТА ЗА АБМЕЖАВАНЙ АДКАЗНАСЦО «ДАТЧ СТАР»

1. Полное наименование: на русском языке – общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – товарищество с абмежаванай адказнасцю «ДАТЧ СТАР».

Сокращенное наименование: на русском языке – ООО «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – ТАА «ДАТЧ СТАР».

2. Иностранное общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» было зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета (далее – Мингорисполком) от 9 сентября 2008 года № 202 в ЕГР за № 191061436. В связи с изменением наименования Мингорисполкомом 10 августа 2015 года внесена запись о государственной регистрации общества с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР» (далее – Эмитент) за № 191061436.

Место нахождения Эмитента: Республика Беларусь, 220069, г. Минск, проспект Дзержинского, д. 19, пом. 860. Тел./факс (017) 337 69 10. E-mail: gh-dom@mail.ru. Сайт Эмитента в глобальной сети интернет www.grandhouse.by.

3. Основным видом деятельности Эмитента является управление недвижимым имуществом.

4. Сумма зарегистрированного уставного фонда Эмитента составляет 4433,10 (четыре тысячи четыреста тридцать три) белорусских рубля 10 копеек.

5. Общій обсяг тринадцатого випуску жилищних облигацій Емітента становить 320 000,00 (триста двадцять тисяч) белорусських рублів 00 копеек. Кількість емітнрених облигацій становить 100 (сто) штук.

Номинальная стоимость жилищной облигации тринадцатого выпуска составляет 3 200 (три тысячи две сотни) белорусских рублей 00 копеек и имеет эквивалент номинальной стоимости равный одному метру квадратному общей площади жилого помещения в 1–3 секции в строящемся объекте «Многоквартирный жилой дом с подземной гараж-стоянкой (№ 1 по генплану в квартале пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Железнодорожная – ул. Хмельского) со встроено-пристроенными объектами обслуживания населения». И очередь строительства, 6–11 секции, II очередь строительства, секция 1–3).

6. Обязательства Эмитента по жилищным облигациям тринадцатого выпуска обеспечиваются залогом недвижимого имущества. Обеспечение исполнения обязательств Эмитента действует в течение всего срока обращения жилищных облигаций, а также в течение трех месяцев после окончания срока обращения жилищных облигаций, за исключением случаев исполнения обязательств по облигациям в полном объеме до истечения указанного трехмесячного срока.

7. Номера счетов Эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при размещении жилищных облигаций:

- № BY47АЕВК3012004575850000000 в ЗАО «БТА Банк», г. Минск, БИК АЕВКВ2YX;
- № BY90ММВН30120336400109330000 в ОАО «Банк Дабрабыт», г. Минск, БИК ММВВН2Y2.

8. Депозитарное обслуживание Эмитента осуществляет депозитарий – республиканское унитарное предприятие «Республиканский центральный депозитарий ценных бумаг».

Место нахождения депозитария Эмитента: 220004, г. Минск, ул. Мельникова, д. 2, 4-й этаж;

Дата и регистрационный номер депозитария Эмитента как юридического лица, наименование регистрирующего органа: Мингорисполком, № 100967318 от 6 марта 2003 года;

Номер специального разрешения (лицензии) № 02200/5200-4-1111 на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам выдан Министерством финансов Республики Беларусь.

9. С более подробной информацией и с проспектом эмиссии жилищных облигаций визуально можно ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) с 10.00 до 17.00 в открытом акционерном обществе «Интертрат групп» по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, д. 28А, комн. 513.

Директор Д. Г. Заморец
Главный бухгалтер Н. Б. Гусева

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ЧЕТЫРНАДЦАТОГО ВЫПУСКА ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ДАТЧ СТАР» ТАВАРИШТА ЗА АБМЕЖАВАНЙ АДКАЗНАСЦО «ДАТЧ СТАР»

1. Полное наименование: на русском языке – общество с ограниченной ответственностью «ДАТЧ СТАР»; на белорусском языке – товарищество с абмежаванай адказнасцю «ДАТЧ СТАР».

Сокращ

Спытайце пра радзіннае

У ЧЫМ СІМВОЛІКА ЗЯМЛІ?

«Сёлета быў у сваіх на Радаўніцу. Людзей на могілках было мала, можа, таму і ўбачыў, як побач з намі завіхалася жанчына, прыбрала магілу, паставіла «кветкі», палажыла пафарбаванае яйка, а потым дастала невялікі вузельчык, зроблены з насоўкі, і высыпа на магілу жменьку зямлі, пастаяла, паплакала... Навошта зямля, ці так трэба рабіць?» — пытаецца Мікола П. з Мінска.

У традыцыйнай культуры беларусаў зямля ўспрымалася як родны кут, родная старонка, Радзіма, як месца нашага часовага існавання на гэтым свеце і як магіла — месца вечнага спачыну. Таму з такой павагай нашы продкі і сучаснікі ставяцца да наведвання магіл, карпатлівага шчыравання вакол іх у пачатку цыкла сельскагаспадарчых работ і ў канцы яго.

Па ўяўленнях нашых далёкіх продкаў, зямля заўсёды надзялялася самай высокай ступенню святасці і чысціні. Яна не цягнула ніякай брыдоты і нечысці. У сувязі з гэтым яе статус быў нароўні з вадой. Напрыклад, правіла народнага этыкету патрабавала абавязкова памыць рукі перад сталаваннем, нават калі гэта было жыво ў полі. Аднак калі там не было вады, рукі выціралі аб зямлю. Лічылася, што зямля валодае той жа ачышчальнай сілай, што і вада. Славяне лічылі, што зямля, у якой пахаваны сваякі, валодае незвычайным энергетычным патэнцыялам.

Людзі, якія адпраўляліся ў далёкую дарогу або пераязджалі на новае месца жыхарства, бралі з сабой жменьку роднай зямлі; зварцілі да яе з просьбай аб урадаванні: «Маці — сыра Зямля, спасі мяне, на цябе надзея, спасі нас...».

Асабліва магічная сіла прысвалялася зямлі, узятая на скрыжаванні дарог, з першай баразны, з-пад нагі, калі вы ўпершыню бачылі ластану, бусла або пачулі зязюлю.

Калі трэба было вырашыць якую-небудзь складаную спрэчку і даказаць сваю слушнасць, чалавек кляўся зямлёй. Той, хто лічыў, што праўда за ім, браў у рукі ці ў рот зямлю або кляў яе сабе на галаву. Пры гэтым ён ведаў: зман недапушчальны, бо тут жа на вачах прысутных ён «пацарнее як зямля».

Народныя лекары ведалі, што самым цяжкім быў праклён маці. Ні адзін знахар адгаварыць яго не зможа. Каб зняць праклён, сын або дачка павіны былі стаць на калені і з'есці жменьку зямлі або тройчы яе пацалаваць.

Калі здаралася, што чалавек паміраў на чужыне, то жменьку роднай зямлі абавязкова сыпалі яму на магілу. Бацька аднаго з аўтараў ваяваў па поўначы Расіі і марыў яшчэ хоць раз пабываць там, але яго мары не спраўдзіліся. Перад смерцю ён папрасіў: «Калі дзядзюшка каму-небудзь з вас быць у Петразаходску, прывяжце на маю магілу жменьку зямлі». Праз нейкі час мы змаглі выканаць яго просьбу.

Бацька другога аўтара пахаваны ва Украіне, у Чаркасах, а матуля — пад Баранавічамі. Калі мы паехалі на могілкі ў Чаркасы, то павезлі туды зямлю з магілы матулі і, наадварот, зямля з магілы бацькі была насыпана на магілу маці. Такім чынам быў здзейснены рытуал сімвалічнага ўз'яднання бацькоў ужо пасля іх смерці.

Уся глыбіня адносін паміж зямлёй і чалавекам адлюстравана ў наступных словах цудоўнай легенды: «Зямля святая, яна наша маці, яна нас жывых корміць, а па смерці да сябе прыліяе».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Дасылайце свае пытанні пра карані і прыстасаванасць да сучаснага жыцця календарных і сямейна-побытовых народных традыцый ды абрадаў на паштовы або электронны адрас рэдакцыі з пазнакай «Пра радзіннае».

«Дакрануўшыся душой, адчуўшы сэрцам»

«Альфа-кніга» падрыхтавала адметны, шматбажыны па сваім характары філарцартычны альбом Уладзіміра Ліхадзедава «Шматнацыянальная Беларусь. Дакрануцца душой, адчуць сэрцам».

Пад адной вокладкай прадстаўлены рэпрадукцыі старых паштовак з калекцыі вядомага ў Беларусі і за яе межамі зборніка гістарычных памятак. Тэматычны абсяг вызначаюць змест кнігі, яе раздзелы: «Беларусы»; «Рускія»; «Яўрэі»; «Палякі»; «Татары»; «Літоўцы»; «Латышы»; «Украінцы»; «Немцы»; «Туркі»; «Цыганы»; «Кітайцы, карэйцы»; «Беларусы шматканфесійная»; «Міншчына»; «Брэстчына»; «Віцебшчына»; «Гомельшчына»; «Гродзеншчына»; «Магілёўшчына».

На старонках кнігі як жывыя паказаны нашы прашчурны, народжаныя ў канцы XIX — пачатку XX стагоддзя. Ілюстрацыйны матэрыял характарызуе заняты, адлюстраваны побыт. Дзякуючы старым паштоўкам мы можам ажыццявіць віртуальны падарожжы ў найбольш каларытны, цікавыя паселішчы Беларусі, дзе жыхары вызначаліся пэўнымі рамяствамі, майстэрствам у тым ці іншым кірунку. Як, напрыклад, у Гародні — вёсцы Столінскага раёна: на паштоўцы 1930-х гадоў — жанчына з ганчарнымі вырабамі. Паверце, ваш позірк падоўгу затрымаецца ў лубаванні здымкамі кірмашоў, дажынка, сялян Беларусі розных нацыянальнасцяў за работай:

на лузе, у полі... Ву будзецце шукаць адрозненні на здымках з блізкіх паселішчаў, далёкіх адзін ад аднаго рэгіёнаў.

Уладзімір Ліхадзедаў змог так пераканаўча выбудаваць змест, арганізаваць падбор старых паштовак і фотаздымкаў з даўніны, што старонкі альбома ўяўляюцца красамоўнай энцыклапедыяй беларускага шматнацыянальнага, шматканфесійнага жыцця ў 1900—1930-я гады. «Сяляне Брэст-Літоўскага павета» і «Беларусы з-пад Кобрына», «Дзеці з Полацка», «Полацкая прыгажуня», «Селянін з-пад Слуцка. Пачатак XX стагоддзя» — гэта ўнікальныя распавед пра наш Айтчыну, народ Беларусі.

Праваслаўныя царквы, синагогі, касцёлы, мячэці — вы можаце зазірнуць у Вішнева, Валожын, Клецц, у Нарач (колішні Кабыльнік), Ракаў, баранавіцкі Сталовічы... У прадмове да альбома старшыня Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта Уладзімір Васілевіч Краўцоў зазначае: «Выдадзены да маючага адбыцця ў

2020 годзе XIII Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур фотальбом увабраў у сябе гэтыя вечныя каштоўнасці. Яны знайшлі сваё адлюстраванне ў фотаздымках, дакументах і матэрыялах, многія з якіх з'яўляюцца рарытэтнымі, ахопліваюць значна большы гістарычны перыяд і выступаюць у ролі пастарэдкаў. Дзякуючы ім мы маем магчымасць здзейсніць падарожжа з даўкага мінулага ў сучаснасць з верай у светлую будучыню, нягледзячы ні на якія выклікі часу. Нездарма выраз «У адзінстве — сіла» лічыцца агульнапрызнанай формулай існавання шматнацыянальных дзяржаў, дэвізам паспеху.

Дзякуючы ўнікальнай калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава, таленту і майстэрству стваральніка альбома з'яўляецца магчымасць усвадоміць значнасць высокай сацыяльнай і духоўнай місіі культуры, адчуць непаўторную атмасферу свята, задуманнага аб непасрэдным асабістым удзеле ў чарговай маляўнічай падзеі.

Разгарнуўшы альбом, адкрыце для сябе Беларусь. Адкрыце для сябе Фестываль!»

Філарцартычны альбом лаўрэата прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне», зборніка, чья руліваасць адзначана ганаровым знакам «За вялікі ўклад у калекцыйную справу Расіі», лаўрэата прэміі Беларускага саюза журналістаў «Залатое пяро», члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Уладзіміра Ліхадзедава «Шматнацыянальная Беларусь...» — выдатны падручнік сяброўства, дружбы прадстаўнікоў розных нацыянальнасцяў, якія жывуць у нашай краіне. Кніга павінна прадстаўляць Беларусь і за яе межамі — на кніжных выстаўках-кірмашах, у экспазіцыях вядучых нацыянальных музеяў свету, далёкіх і блізкіх дзяржаў. Такі філарцартычны распавед пра народ Беларусі з'яўляецца адметнай візітулкай, адметнай прэзентацыяй нашай дзяржавы. Здольны быць пасярэднікам народнай, культурнай, гістарычнай дыпламатыі.

Варта нагадаць, што збор ужо выдадзены філарцартычным альбомаў Уладзіміра Ліхадзедава ў межах праекта «У пошуках страчанага» сёгае да 30 (!) выданняў: «У пошуках страчанага», «Знічкі Айчыны», «Святы роўнаапостольны князь Уладзімір», «Слонім. Падарожжа ў часе», «Місія міласэрнасці...». Ліхадзедаў са сваімі асветніцкімі выданнямі вылучаны на атрыманне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь. Несумненна, здзісьненнае калекцыянерам, краязнаўцам, пісьменнікам заслугоўвае самых высокіх адзнак дзяржавы і грамадскасці.

Кастусь ЛАДУЦЬКА.

Крынічка

Вядучая рубрыка Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Вельмі важна запомніць, што прымяняць эфектыўныя мікраарганізмы можна ў цёплай (не ніжэй за +18 °С), але воблачнае надвор'е, бо бактэрыі, па-першае, бяжыць прамых сонечных прамянёў, а па-другое, пры нізкіх тэмпературах яны ўладаюць у свайго роду анабіёз: перастаюць расці і размнажацца.

ЯК САМАСТОЙНА ПРЫГАТАВАЦЬ ЭМ-ПРЭПАРАТЫ

Апошнім часам агароднікі і садоўнікі ўсё часцей выкарыстоўваюць на сваіх участках прэпараты эфектыўных мікраарганізмаў (ЭМ). Яны ўяўляюць сабой асабліва групу мікраарганізмаў: дрожджы, грыбкі, якія ферментуюцца, малочнакіслыя бактэрыі і бактэрыі, якія фотасінтэзу. ЭМ паскараюць раскладанне арганікі, здарэўляюць глебавую мікрафлору, дапамагаюць абараніць культурныя расліны ад хвароб.

ЭМ-прэпараты выкарыстоўваюць для паскарэння кампаставання кухонных адходаў, а таксама для паліваў цёплых грядок з мэтай іх «разагрэву». Вядома, куды гатовы канцэнтрат эфектыўных мікраарганізмаў цяпер не праблема, але прыхільнікі арганічнага і прыроднага земляробства сцвярджаюць: каб не парушаць экалагічнага раўнавагі на сваім участку, лепш прыгатаваць уласны канцэнтрат мікрабаў, які ўжо добра прыстасаваны і да глебы, і да клімату.

ЭМ-прэпарат для бабовых культур

Адзін кілаграм глебы змешваецца са сталавай лыжкай вапны або мелу і шклянчай пяску. Глеба добра ўвільгатняецца, перакладаецца ў вядро і разраўноўваецца. Жменька гароху ці бабоў кіяўца ў двох шклянках вады і астуджаецца. Атрыманая пажыўная раствор. Усе беляі і ружовыя клубеньчыкі з каранёў 5-6 квітнеючых раслін гароху адмываюцца ад зямлі і добра размінаюцца ў кубачку драўнянай лыжкай або таўкачым. Усё гэта змешваецца з трацінай шклянкі пажыўнага раствора і выліваецца на падрыхтаваную глебу. Вядро накрываецца плёнкі, у якой папярэдне трэба зрабіць некалькі дзірак, і ставіцца ў цёплае цёмнае месца. Праз тыдзень глеба з вядзёрца ператворыцца ў эфектыўны ЭМ-прэпарат для пасадкі гароху. Яе варта высушыць у цені і захоўваць да вясны. Падчас пасадкі змочанае насенне гароху абвальваюцца ў прэпарат і адразу высейваюцца ў грядку.

ЭМ-закваска для хуткага пераправання гняных і кампосных куч

Каб паскорыць пераправанне гною або паспяванне кампосту, палову пачкі сухіх дражджэй разводзіць у шклянцы цёплай вады з цукрам, дадаюць адну шклянку любога кісламалочнага прадукту з жывымі бактэрыямі (кефіру, сыроваткі). У кучы гною або кампосту пратрыюць дзірку і выліваюць туды сумесь. Прыблізна праз два месяцы свежы гной цалкам пераправае, а кампост можна выкарыстоўваць ужо праз два тыдні. Для добрага росту агуркоў, баклажанаў або перцу пастаўце ўнутр цяпліцы вядро гною, разведзенага вадой з гэтай «закваскай», — выдзяленне

вялікай колькасці вуглякіслага газу падштурхне рост раслін.

Эфектыўныя мікраарганізмы для прыгатавання дамнага кампосту

Калі ў вас на кухні ёсць чайны грыб і вы п'яце яго настой для паляпшэння стрававання, ведайце — вы ўжываеце менавіта эфектыўныя мікраарганізмы. Настоем чайнага грыба на слабым саляным чаі або адвары траў, разведзеным з разліку 10 мілілітраў на 1 літр вады, можна праліваць кухонныя адходы для прыгатавання кампосту, а таксама дадаваць у арганічны падкормкі для пакаёвых раслін і расады.

ЭМ-прэпарат на рысавай вадзе

Для прыгатавання гэтага прэпарату актыўныя мікраарганізмы спатрэбяцца рыс, вада, малако і цукар. 1/4 шклянкі рысу зліваюць шклянчай вады і актыўна змешваюць, каб вада стала бялывая. Затым вадку зліваюць у невялікі слічак — менавіта яна і спатрэбіцца для прыгатавання ЭМ-вадкасы, рыс жа можна выкарыстоўваць на кухні. Рысавую вадку настойваюць у цёплым цёмным памяшканні на працягу 5-7 дзён. Затым прыкладваюць і змешваюць з малаком у прапарцыях 1:10. Настойваюць яшчэ 5-7 дзён. Праз тыдзень тварожная маса аддзеліцца ад сыроваткі, гэтую масу зверху здымаюць, а ў сыроватку дадаюць сталовую лыжку цукру. ЭМ-прэпарат гатовы! Яго можна захоўваць у халодным месцы 6-12 месяцаў. Для актывацыі мікраарганізмаў самародны канцэнтрат разводзіць вадой пакаёвай тэмпературы ў суадносінах 1:20 і выкарыстоўваць па прызначэнні.

ЯК ЯШЧЭ МОЖНА УЖЫВАЦЬ НАСТОІ З ЭФЕКТЫўНЫМІ МІКРААРГАНІЗМАМІ?

- ✓ для апырсквання насеннай бульбы перад пасадкай;
- ✓ для замочвання насення;
- ✓ для апрацоўкі лісця раслін у мэтах прафілактыкі хвароб;
- ✓ для апрацоўкі цяпліц і агароднішчышчаў;
- ✓ для апрацоўкі глебы да сябу і пасля ўборкі ўраджаю;
- ✓ для апрацоўкі дачных туалетаў.

Кніжная паліца

«Мой заснежаны рай...»: Новае выданне паэзіі Уладзіміра Караткевіча

Да 90-гадовага юбілею класіка беларускай літаратуры ў серыі «100 вершаў» выдавецтва «Мастацкая літаратура» выпусціла зборнік «Беларуская песня».

«О мой цудоўны край, / Мой заснежаны рай... / Цікі звачоўкаў смех. / Снег у лесе начным, / Смех у садзе пустым, / Коней спакойны бег...» Што ні радок — адусюль вынікае маляўнічы партрэт нашай Айчыны, нашы беларускія краявіды, нашы фарбы жыцця і прыроды. «Беларуская песня», укладзеная цудоўным знаўцам паэзіі Віктарам Шніпам, адкрываецца вершам «Матчына душа». Твор напісаны ў 1955 годзе. Так — «Матчына душа» — называецца і першы паэтычны

зборнік Уладзіміра Караткевіча, выдадзены ў 1958 годзе. Літаратурная крытыка неадназначна ацаніла тую знакавую кнігу. Недахопам лічылася і тое, што Караткевіч, пішучы на сур'эзныя тэмы, захапляецца жартамі. Час вынес свае вердыкты. Сёння, пэўна, мяркуючы па чытацкай зацікаўленасці (за мінулыя дзесяці гадоў выдадзена каля 50 (!) кніг класіка), няма ў беларускай літаратуры больш сур'эзнай з'явы, як здзісьненнае Караткевічам у прозе, драматургіі, публіцыстыцы і паэзіі. А другі верш родам з 1955 года (ён і ў «Беларускай песні» ідзе следам за вершам «Матчына душа») «Заці варыць піва» даўно стаў ледзьве не хрэстаматыйным творам.

«Орша», «Паўлюк Багрым», «Балада пра паўстанца Ваўкалаку», «Машэка», «Чорная балада Гаркушы» — з вершамі, адваедна, з падзеямі і героямі, якія яны ахапілі, з думкамі, пэўнымі тэмы, захапляецца жартамі. Час вынес свае вердыкты. Сёння, пэўна, мяркуючы па чытацкай зацікаўленасці (за мінулыя дзесяці гадоў выдадзена каля 50 (!) кніг класіка), няма ў беларускай літаратуры больш сур'эзнай з'явы, як здзісьненнае Караткевічам у прозе, драматургіі, публіцыстыцы і паэзіі. А другі верш родам з 1955 года (ён і ў «Беларускай песні» ідзе следам за вершам «Матчына душа») «Заці варыць піва» даўно стаў ледзьве не хрэстаматыйным творам.

Мікола БЕРЛЕЖ.

Даты	Падзеі	Людзі
20 МАЯ	— нарадзіўся Дзмітрый Мікалаевіч Жураўлёў, беларускі музыкантавец, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. З 1931-га працаваў у Беларуска-ансамблі народных інструментаў і сімфанічных аркестрах Беларускага радыё і Беларускай філармоніі, з 1956-га — рэдактар, у 1964—1970 гадах — галоўны рэдактар музычнага вяршання Беларускага радыё. Аўтар даведнікаў «Кампазітары Савецкай Беларусі» і «Саюз кампазітараў БССР», біяграфічных артыкулаў пра беларускіх кампазітараў, артыстаў беларускай опернай сцэны.	1840 год — нарадзіўся Мікалай Восявіч Кавалеўскі, рускі фізіёлаг, заснавальнік казанскай школы фізіялагаў, прафесар імператарскага Казанскага ўніверсітэта.
1915	— нарадзіўся Мікалай Васілевіч Завада, беларускі вучоны ў галіне хірургіі, доктар медыцынскіх навук — прафесар. Аўтар навуковых прац па хірургічным лячэнні вострага халестытыту, сепсісу і іншых хвароб. Адзін з першых у Беларусі асвоіў лапараскапічныя аперацыі.	1860 год — нарадзіўся Эдуард Бухнер, нямецкі хімік-арганік і біяхімік, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па хіміі. Заклаў асновы вывучэння ферментаў.
1950	— нарадзіўся Мікалай Васілевіч Завада, беларускі вучоны ў галіне хірургіі, доктар медыцынскіх навук — прафесар. Аўтар навуковых прац па хірургічным лячэнні вострага халестытыту, сепсісу і іншых хвароб. Адзін з першых у Беларусі асвоіў лапараскапічныя аперацыі.	1905 год — нарадзіўся Канстанцін Канстанцінавіч Маркў, расійскі географ, географічна-акадэмік АН СССР, заслужаны дзеяч навукі РСФСР. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.
1980	— у Мінску адкрыўся новы Цэнтральны (Камароўскі) рынак — самы вялікі крыты рынак у краіне.	1905 год — нарадзілася Браніслава Якаўлеўна Златагоравы, расійская спявачка, народная артыстка Расіі.
		1925 год — нарадзіўся Аляксей Андрэевіч Тупалеў, расійскі авіяканструктар, акадэмік РАН, Герой Сацыялістычнай Працы. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Ленінскай прэміі.
		1980 год — у Канберы падпісана Канвенцыя аб захаванні марскіх жывых рэсурсаў Антарктыкі.
		Кузьма ЧОРНЫ: «Радасць працы вымагае, каб усё тое, што добра зроблена, было заўважана і адзначана».

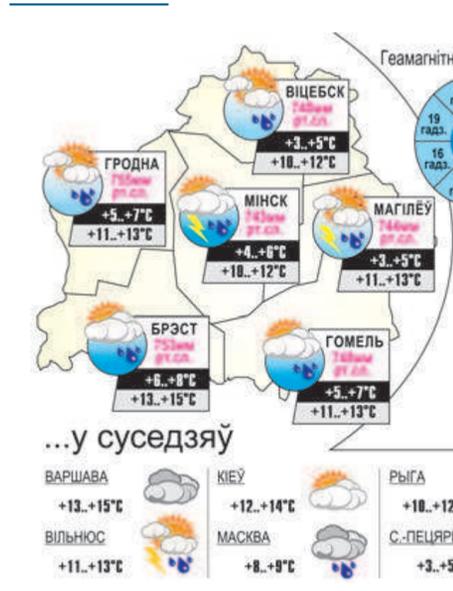
СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4:59	21:15	16:16
Віцебск	4:42	21:11	16:29
Магілёў	4:49	21:05	16:16
Гомель	4:53	20:53	16:00
Гродна	5:15	21:29	16:14
Брэст	5:24	21:22	15:58

Месяц

Апошняя квадра 14 мая. Месяц у сузор'і Вадзіліва. Імяніны: Пр. Антона, Давыда, Зянона, Івана, Іосіфа, Міхаіла, Ніла, Сідара, Сцяпана, Фадзея, К. Віктары, Іваны, Хрысціны, Аляксандра, Базыля.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Да новай сакратаркі падыходзіць жонка начальніка: — Спадзяюся, вы не будзеце такой жа энергічнай, як папярэдняя? — А хто была папярэдняя? — Я. Што вы, перш за ўсё, заўважаеце ў жанчыне? — Гэта залежыць ад таго, у які бок яна ідзе.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 ад 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч**.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкая, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тап./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

www.zviazda.by
 e-mail: info@zviazda.by
 для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрававаныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім ўнітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», П.П. № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў у тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1444.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
 19 мая 2020 года.